

RAUDARA

GLASILO KOLEKTIVA REK VELENJE

LETO IX

PETEK, 24. JANUARJA 1975

ŠT. 1

Premalo sta samo
zaslužek in streha nad glavo

ALI

Skrb za naše delavce
v samskih domovih na stranskem tiru

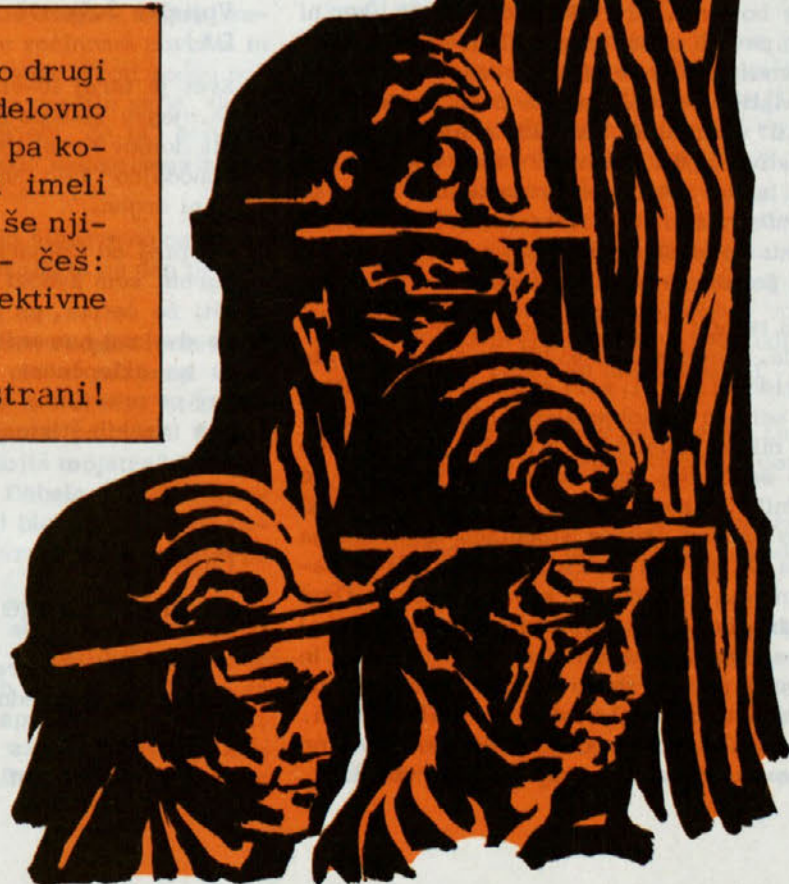

S seje sveta stanovalcev naših samskih domov 10. januarja. Z leve predsednik in zapisnikar sveta - Štefan Vrtačič in Drago Colnarič

Polnih ust smo kritike, kakšni da so novi delavci. Po drugi strani pa imamo precej "približno" urejeno njihovo delovno uvajanje, o naši skupni skrbi zanje po njihovem delu pa komajda lahko govorimo. Če v samskih domovih ne bi imeli svojega aktiva mladih in aktiva komunistov pa če bi se še njihov upravnik Uranjek obnašal kot se del kolektiva - češ: "Šiht je dolg osem ur, po njem pa me delovne in kolektivne

. Dalje na 2. strani!

SREČNO

zadeve nič več ne skrbijo!" - potem bi v tem pogledu bilo še manj storjenega, kot je.

Marsikdo bo dejal, kaj pa jim zopet manjka! Nov dom z lepo opremljenimi sobami imajo in še precejšen dodatek za hrano jim damo, ko začnejo delati pri nas. Dodatek, ki jim ga ni treba vrniti, če šest mesecev vzdržijo!

Drži - ta dodatek dobijo in tudi streho nad glavo, ki pa je le za kakih 400 novih delavcev nova, več kot toliko pa jih je v starem samskem domu pa v Vinski gori, Topolšici in drugod, kjer ni vse tako lepo urejeno in pri roki kot v novem domu v Velenju.

To pa je poleg dela in zaslužka tudi vse, kar jim damo, ali veliko manj, kot bi jim morali nuditi, da bi med nami tudi ostali - da ne bi kot za stavo odhajali nazaj, od koder so prišli. Tja, kjer se jim je morebiti rezal tanjši kos kruha, a so odnosi bili zato človeško toplejši.

Kaj bi jim še morali nuditi - česa si še želijo?

Kdo bi to zanesljivo vedel, ne vemo, kot najbrž tudi sami ne vedo, kateri so resnični vzroki njihovega nezadovoljstva in dejstva, da ne vzdržijo dolgo med nami. Vemo pa tole: za popravilo elektromotorja, denimo, je potreben električar, in nerazumno bi bilo, da bi ga dali v popravilo nekemu tretjemu.

Približno to nam je pred dnevi dal vedeti tudi upravnik doma, ko je potožil: "Sami smo v domovih, nobenega ni med nami, ki se bi globlje spoznal na urejevanje odnosov med ljudmi - od zunaj, iz kolektiva, ni nobene pomoči za to delo, čeprav je v naših domovih najbolj potrebna!"

Iz dela seje sveta naših samskih domov z dne 10. januarja

Za sejo sem zvedel in se odločil, da se je udeležim, slučajno. (Sicer pa so zanj zvedeli tudi drugi iz REK, pa se je niso udeležili "niti slučajno" - ne te seje ne prejšnje seje sveta kakor tudi ne sej mladinskega aktiva in aktiva komunistov, na katere so bili povabljeni. Mislilim, da je to že en kazalec, kako je z našo kolektivno skrbjo za delavce v naših samskih domovih!)

Ni mi žal - ne časa, ki mi ga je vzela seja, saj je bila skoraj triurna, ne časa za ta sestavek, za katerega me je obvezovalo sodelovanje na njej. In sicer že zato ne, ker je že začetek bil svojevrsten. Ob vstopu mi je namreč vratar na vprašanje, kje bo seja, odvrnil: "Seje ne bo, ker ni upravnika, pa tudi nekaj drugih članov sveta menda ni v domu!" Da je ne bi bilo zaradi upravnika, sem si mislil. Čudno, prej ob dveh pa je ravno on "navalil" z vabilom, da pride nanjo tudi nekdo iz informativne. "Pa Colnarič - kje, v kateri sobi, bi ga lahko dobil, če ni na delu?" sem še vprašal. "Da vidim," je zmrmljal in začel iskati po seznamu stanovalcev in potlej zamrmral nekaj še najbolj podobno - sedemintrideset.

Začel sem iskati; v pritličju doma, levo od glavnega vhoda. Številke sob so bile vse nad sto. Sto sedemintrideset, torej, sem si rekel in šel dalje. Za vrati sem le malokje slišal glasove in tudi hodnik je bil kot izumrl. Ura je bila pet minut do štirih, ko se bi naj seja začela. Prišel sem do kraja hodnika, iskane številke pa nikjer. Vrnil sem se in na dnu prvega stopnišča ujel nekega stanovalca, ki se mu je očitno mudilo v WC. Zaklical sem mu: "Colnarič; kje ima sobo?" Ozrl se je in srbohrvatski odgovoril: "Počakaj, takoj bom - potem pa ti pokažem!" Hitro se je vrnil in me po sprednjem od dveh hodnikov privedel do iskane številke. Potrkal sem in na "Ja!" vstopil. Ugledal sem Colnariča, ki je z nekom bil ravno sredi šahovske igre. "Bo seja?" ga vprašam.

"Kaj, da je ura že toliko? Seveda mora biti, saj je že dvakrat odpadla!" je vzkliknil, vstal in odšla sva.

Pri glavnem vratarju sva se ustavila pri skupini, ki je stala kot za stražo, da jim kdo ne bi ušel. Bili so člani sveta samskih domov, ki so se zbirali za sejo.

Vsi skupaj smo potlej odšli v klubsko sobo, ki jim je še ostala - klubski sobi sta namreč dve, a eno so jim vzeli in jo preuredili v spalnico - ter čakali, da se nabere dovolj članov sveta za sklepčnost.

Čakanje sem izkoristil za razgovor z navzočimi o ustanovitvi, sestavi in dosedanjem delu sveta.

Povedali so mi, da so člani sveta izvolili stanovalci novega doma, kandidate zanje pa sta izbrala domski aktiv mladih in aktiv komunistov, in sicer za vsako nadstropje med stopnišči enega. Nadalje, da se je svet konstituiral 8. decembra lani in za svojega predsednika izbral Štefana Vrtačiča (ključavničarja v jamski mehanizaciji VZHODA), za njegovega namestnika Kadra Šutiča (električarja v jamski mehanizaciji VZHODA) in za zapisničarja Draga Colnariča.

Drugi člani sveta pa so: Milan Ristič (jamska mehanizacija), Anton Lukenda (odkopi v stebru 8), Stanislav Majcen (odkopi ZAHOD, južno krilo), Alojz Lutar (dela skupaj z Majcnom), Franjo

ZGORAJ IN ZGORAJ DESNO - Še dva detajla s seje sveta stanovalcev samskih domov 10. januarja. Zgoraj levo Štefan Špilak, ki je nadomestoval odsotnega upravnika doma.

Jajčević (tehnik pripravnik na VZHODU), Nuh Čaka (čelo OKP v severnem krilu ZAHODA) in Vojislav Šuškič (jamska mehanizacija ZAHODA).

Svet je torej 10-članski oziroma 11-članski, ker je njegov član po službeni obveznosti tudi upravnik domov Karel Uranjek. Po statusu je svet "zakonodajno" telo, upravnik domov pa njegov izvršilni organ.

Že prej od Colnariča in ponovno med tem razgovorom sem zvedel še, da bi ta seja sveta morala biti že četrta, pa je le druga, ker so se pred njo že dvakrat namenili sestati, a jih je bilo premalo za sklepčnost. Sestanek seje sveta je namreč po pravilniku o samskih domovih REK predviden vsakih štirinajst dni.

Dnevni red in sklepi seje

S približno pol ure zamude se je seja končno le začela in predsednik Vrtačič je predložil dnevni red:

1. Pregled sklepov 1. seje;

2. Obravnavanje težjega disciplinskega prekrška dveh stanovalcev novega doma in določitev sankcij;
3. Razprava in sklepanje o problemih samskih domov, nastalih po 1. seji sveta;
4. Končni dogovor glede izpraznitve 2. klubske sobe.

Med razgovorom o sklepih 1. seje so ugotovili, da je treba določiti dva člana sveta, ki bosta skupaj z upravnikom pregledala izdelan predlog seznama stanovalcev samskih domov REK, ki bi prišli v poštev za preselitev v naslednji novi samski dom REK, ki je v izgradnji nasproti sedanjega

novega doma.

Za to so določili prisotna člana Lutarja in Jajčevića.

O tem preseljevanju je treba povedati, da predstavlja precejšnjo ugodnost, ker bodo v našem samskem domu v izgradnji v pritličju prostori za družbeno prehrano in nekatere rekreativne dejavnosti, za nastanitev nad njimi pa garsonjere - okoli 120 jih bo. Za to ugodnost pa je seveda treba izpolnjevati pogoje. Ti so: neoporečnost pri delu na delovnem mestu, pri obnašanju in aktivnosti v domu, morebitno strokovno in poklicno izpopolnjevanje v prostem času itd. Prednost za preselitev bi naj imeli jamski delavci. Preseljevati pa bi se začeli ob 3. juliju letos, ko bi, kot je predvideno v načrtu graditve, dom slavnostno odprli.

Ob tem so se dogovorili tudi za nadaljnjo skrb za sprotno preseljevanje nekaterih naših delavcev iz dislociranih samskih domov REK v Velenje. Gre za delavce, ki stanujejo v Vinski gori, Topolšici in drugod in želijo iz utemeljenih razlogov stanovati v Velenju.

V naslednjem delu seje so obravnavali grožnjo stanovalca V.Š. (ki je celo član sveta) sostanovalcu H.H. z nožem - v novem domu, pred sobo H.H.

Po daljši razpravi o vzrokih, zaradi katerih je prišlo do grožnje, in zagovoru V.Š. (H.H. se namreč iz nepojasnjenih vzrokov na povabilo k razpravi ni odzval - prišel je šele proti koncu seje) so ob upoštevanju nekaterih okoliščin soglasno odločili:

- V.Š. se izključi iz sveta samskih domov in kaznuje z zadnjim opominom pred izgubo stanovanjske pravice v samskih domovih REK.
- H.H. se kaznuje z zadnjim opominom pred izgubo stanovanjske pravice v samskih domovih REK.

Kazen, izrečena V.Š., je glede na določila pravilnika o samskih domovih REK o sankcijah za grožnjo z orožjem sostanovalcu v domu, blaga, ker so člani sveta upoštevali olajševalno okoliščino, da je V.Š. sicer bil vseskozi zgleden stanovalac in da je pri delu na delovnem mestu priden.

Kazen, izrečena H.H., pa je glede na določila pravilnika ostra, ker je H.H. izzival h grožnji in baje imajo z njim pogoste težave tako v domu kot na delovnem mestu.

Kakorkoli že - svet je ukrepal in s tem posvaril vse stanovance, da spoštujejo domski red in načelo medsebojnega tovarištva.

Na mesto izključenega V.Š. so takoj po izreku kazni v skladu s pravilnikom o samskih domovih imenovali v svet Lacija Gröcla.

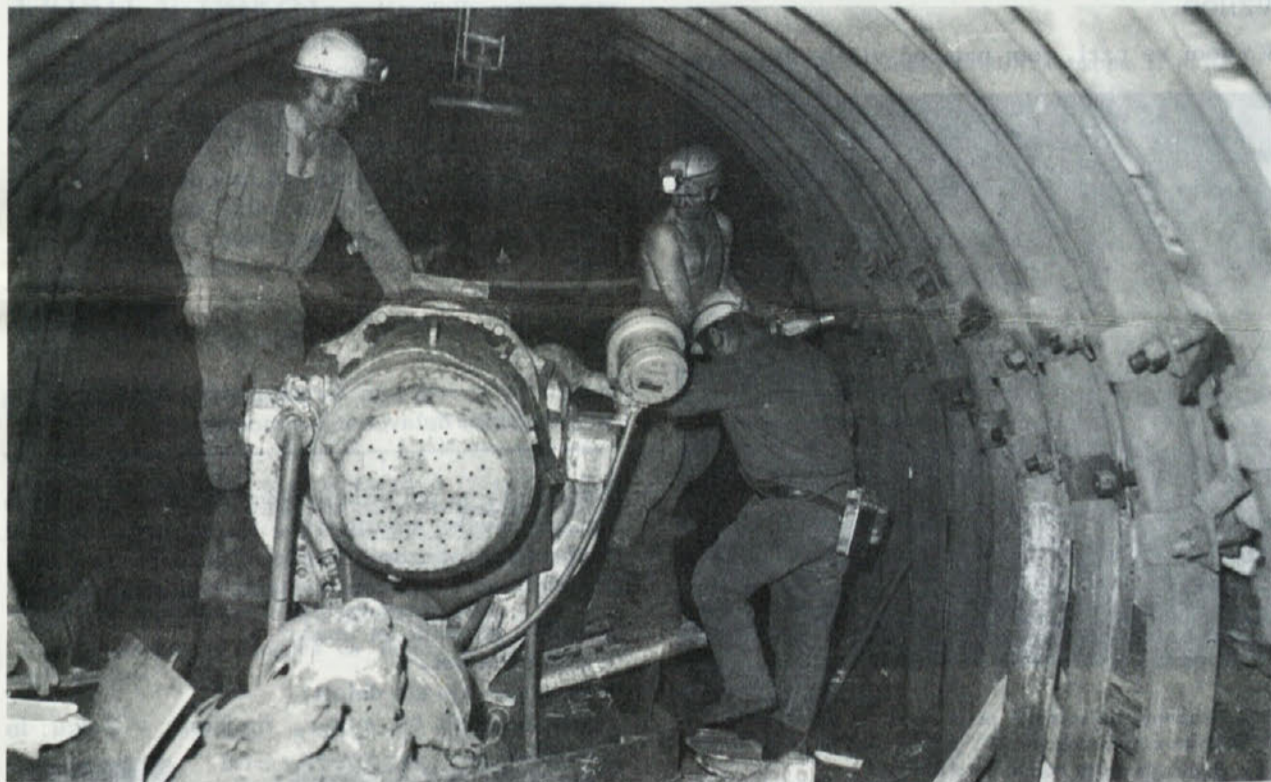
Tretjo točko dnevnega reda so preložili za naslednjo sejo, ker je opravičeno odsotnega upravnika nadomestoval Štefan Špilak, ki pa od upravnika ni prejel gradiva o problemih v domu, o katerih bi bilo treba razpravljati pod 3. točko.

Pod četrto točko dnevnega reda so sprejeli sklep:

Do 1. 2. 1975 je treba izprazniti drugo klubsko sobo za svoje namene.

Za katere namene gre in da so ti v velikem interesu vseh stanovancev našega novega samskega doma, najbrž ni treba na široko opisovati.

Edina klubska soba, ki jo imajo, je namreč premala hkrati za gledanje TV sporeda, igranje šaha, sestanke obeh aktivov DPO in sveta domov ter za izvedbo praktičnih predavanj, ki bi si jih želeli, ter druge aktivnosti, ki so jih že načrtovali, a vse skupaj opustili, ker, kaj pa naj bi sploh

Med pomenkom s pripravskim skupinovodjem Antonom Žnidarjem (prvi z leve)

predvidevali ob eni sami klubski sobi.

Sicer pa je na upravičenost tega sklepa sveta treba gledati tudi z dveh drugih vidikov, in z enega so pogledali tudi člani sveta, ko so menili tole!

Ali je moč z 12 posteljami, kolikor jih gre v ta drugi klubski prostor, rešiti problem nastanjanja novih delavcev v REK? In, ali se sploh splača zaposliti teh nekaj novih delavcev na račun zasedbe klubskega prostora, ko pa je zaradi nje toliko nejevolje in napetosti v samskem domu, da tudi zaradi njih delavci odhajajo iz doma in REK?

Drugi, ki vemo, kako na veliko pritiskajo v domu za to klubsko sobo, pa mislimo tudi, da so pritožbe zaradi zasedene klubske sobe ne le izraz dejanskega prikrajšanja zaradi njene zasedbe, ampak tudi izraz nezadovoljstva stanovancev iz drugih vzrokov.

Kateri so ti vzroki, kako jih odpraviti ali vsaj zmanjšati, pa, kot smo že rekli, ne vemo. Za urejevanje medosebnih odnosov in življenja v domu nasploh je vsekakor potrebna ustrezna strokovna pomoč; strokovni delavec, ki je že bil predviden, pa ga še vedno nimajo, je pa nujen, kljub vsem pomislekom, češ, kdo ga bo plačal, in podobno. Saj, kdo pa plačuje stroške nenehne zaposlovanja novih delavcev, ker kolikor toliko

ko že uvedenih v delo in življenje v Velenju ne uvedemo in privadimo do kraja - ker odnehamo na pol poti in zopet "jovo na novo" mašimo praznino s čisto novimi, nič bolj izoblikovanimi delavci.

(rb)

Iz dela naših jamskih priprav

2. nadaljevanje in konec

Z DANILOM ŠUBROM NA OBISKU PRI PRIPRAVSKI ŠTEVILKI ANTONA ŽNIDARJA

Od najinega obiska pri Antonovi skupini je minilo že nekaj tednov, in kdove kje bi jo našel zdaj. Takrat je bila nekje pod opuščnim križiščem cest v Družmirju; pod križiščem za deponijo jeklenega podporja in drugih kovinskih materialov na jašku Preloge; na koti - 20 metrov v zahodnem polju preloške jame. Skupina je izdelovala

precej strmo progo. Pot do nje od številke 13 v vzhodnem polju, kjer sva obiskala pripravsko skupino Ivana Klinca, je bila dolga - najprej kakih dvajset minut hitre hoje večinoma navzdol in potlej okrog deset minut vkreber. Proti koncu poti je bil še zrak nič prida pa prašilo se je, da bi bilo najboljšo hoditi zaprtih oči, če bi, seveda, ločno podporje bilo iz kakšnega mehkejšega materiala.

Mislil sem si: tudi nadzorniki niso ravno na sprehodu, posebno če morajo nekajkrat na dan prepeščiti take razdalje.

Ko sva bila že blizu Antonove skupine, kot se je pozneje izkazalo, nama je prišel nasproti neki mladi rudar, naju pozdravil s "Srečo!", spustil poslovdjo Danila naprej, mene pa cuknil za rokav in šepnil: "Si nov? Se bojiš mojstra? Ni se ti ga treba bati - je v redu!" Debelo sem ga pogledal in ne da bi kaj pomislil bleknil: "Ne, ne bojim se ga!" "Prav!" je odvrnil in že odhitel po svoji poti.

Ko sem dohitel Danila, so se v megli prahu, ki se nama je valila naproti, zasvetlikale naglavne luči rudarjev. Sredi svetlih vencev prahu so se premikale sem in tja, se spuščale in dvigale, približevale in oddaljevale, za njimi pa se je slišalo zamolklo glodanje rezilne glave PK. Potem

sva že bila sredi teh luči. Naprvo sva se znašla v skupini rudarjev, ki je povzemala progo, za njo, na čelu proge, pa sva že ugledala moštvo z napredovalnim strojem PK - moštvo Antona Žnidarja, s katerim sem se želel pogovarjati.

Pogovor z Antonom Žnidarjem

K vam prihajava od pripravske številke 13 na VZHODU. Tam sem se pogovarjal o delu priprav s skupinovodjo Klincem, zdaj pa bi se rad še z vami - da ljudje zvejo - od vas, delavcev na čelih priprav, kaj in pod kakšnimi pogoji delate. Ker, kar so o delu in delovnih pogojih jamskih priprav imeli povedati vaši vodstveni delavci, smo v Rudarju že pisali. Pa še kaj drugega bi vas rad vprašal.

- Ste za tak razgovor?
- Prav, če ne bo predolg!
- Najprej, ste že dolgo rudar?
- Šestnajst let. Ves čas v pripravah - le tri dni na čelu.
- Kako je bilo tiste tri dni na čelu?
- Kar v redu; rudar tako mora jemati vse za "v redu".
- Pri katerih pripravskih številkah pa ste delali?
- Osem let - številka 13. En mesec - številka 9. Potem pa pri tej številki - številki 20, kjer sem že peto leto prvopisani.
- Koliko pa ste stari?
- Enainštirideset let.
- Ste poročeni, imate kaj otrok in kje živite?
- Poročen in dva otroka imam; trinajst in sedem let. V Šentilju sem si postavil hišo. Imam tudi nekaj zemlje. Prej pa sem osem let stanoval v Velenju - v petinpetdesetorčku. Žena ne dela.
- Kot prej Klinca, bi zdaj tudi vas poprašal, kako vam gre delo. Naprvo bi rad vedel, koliko dnevno napreduje vaša številka. Bi hoteli to povedati?
- Trideset do dvaintrideset metrov v vseh treh izmenah, se pravi, v eni izmeni okrog deset metrov. Toliko smo naredili v stebru 8, kjer smo bili prej.
- Koliko vas je navadno v eni izmeni?
- Zdajle smo spredaj štirje in zadaj dva. Včasih pa smo spredaj, pri stroju, samo trije, normalno pa bi nas moralo biti šest. Pač pride to in ono - zdaj, na primer, je treba izkoristiti dopuste.
- Tista dva, ki delata zadaj - kaj je v glavnem njuno delo?
- Spravilo materiala, daljšanje transporterja in kar spada zraven.
- Prejle ste rekli, da dnevno napredujete okrog deset metrov. Mislili ste najbrž napredek pri izdelavi novih prog?
- Ja. Ob takem napredku se ne da še obnavljati. Če bi pa samo obnavljali, bi v izmeni napredovali okoli tri metre.
- Pri obnavljanju starih prog imate potemtakem približno take učinke kot številka 13. Kaj pa druge pripravske številke, ste boljši od njih?
- Da bi bili boljši, iznajdljivejši - to pa v nobeni pripravski številki ne bi mogli reči. Vse je odvisno od pogojev. Šanse za velike napredke ti da samo jama. Pride tudi, da odhajamo zbiti domov le z metrom napredka za sabo.
- Zaradi česa pa imate največ težav?
- Zaradi rušenja - zruškov, okvar napredovalnega stroja in transporterja. Pa tudi če potrebujemo kak rezervni del, material - pa je treba čakati ...
- V skupini Klinca so se pritoževali čez transport materiala; imate tudi vi težave z dostavo materiala?
- Tale dva, ki nam dostavljata material - alajimvera, dostavljata ga, da jima nobeden ne more kaj reči!

Sploh pa je treba pomisliti tudi, da transport nima lahkega in enostavnega dela. Za primer pogledjmo dostavo materiala od kote + 62 sem! Tam imajo material, a preden ga dostavijo sem, dobijo včasih sive lase. Za dostavo sta dva in če se jima zasuje proga - to se pogosto zgodi,

področje se rado ruši - je treba najprej pred cicko čistiti; včasih meter za metrom vso dolgo pot sem.

Če odkrito povem - v jami je že tako, da se skoraj za vsak slab rezultat lahko najde opravičilo, ki ga ni treba iz trte izvijati.

- Kaj pa vaš PK? Že v skupini Klinca so nekaj pripovedovali o tem, da je prenizek.

- Prenizek, prenizek - in še enkrat: prenizek! V strmini ne gre. Ogrodje nad gosonicami je za 12 cm niže od PK stare izdelave. Naš stroj je namreč nove izdelave, in vsaj za teh 12 cm bi bilo treba njegovo ogrodje dvigniti nad gosonice, da z reduktorji ne bi posedal, kadar se teža prevesi nazaj. Ko smo tamle šli strmo do 290 promil, brez podlaganja nikamor ni šlo. Če so tla mehkejša, pa že 60 promil komaj zmagaja.

- Se pravi, da se bi rekonstrukcija splačala?

- Oja, se bi, se bi. Osi pogonskih koles za gosonice bi bilo treba prestaviti niže.

- Pa ste se že kaj dogovarjali za to rekonstrukcijo?

- Seveda smo se - zgoraj v stari rešilni postaji na mesečni obravnavi dela priprav, ni dolgo od tega. Še skoro do prepira je prišlo, ker so nekateri trdili, da stroj lahko zmore, kar ni zmožgel, in smo zato manj naredili, kot bi bilo treba. Nazadnje pa so nam takrat obljubili, da bodo stroj popravili, kot je treba, ko prebijemo to progno.

- Ker je od vsepovsod - mogoče pri nekaterih tudi zaradi mode - veliko slišati o nuji po varčevanju, bi lahko rekli, da se bi s tem popravilom dalo nekaj privarčevati, kajne?

- Seveda se bi dalo.

- Pa pri materialih za izdelavo prog - se bi tudi dalo kaj privarčevati?

- Pri materialih pa drugače že ne, kot da bi se spremenili predpisi o porabi, teh pa sami ne smemo spreminjati. Zato porabimo toliko materialov, kot določajo predpisi!

(Navzkrižno pripombe drugih v skupini ob tem vprašanju: "Predpisi za porabo so zaradi varnosti. Na račun varnosti pa se ne sme varčevati. Zaradi varnosti včasih to in ono res s čim podpreš, vtakneš tu in tam kak kos lesa, odvržeš kak slab vijak, klemo (objemek) - čeprav ni predvideno, a varnost je prvo.)

- Ker bo ta najin razgovor objavljen v našem glasilu Rudar, bi vas še vprašal - nazadnje - kakšno je vaše mnenje o njem pa o Informatorju?

- O Informatorju bi dejal, da je včasih v njem napisano preveč komplicirano za nas rudarje. V zadnji številki, pred volitvami, recimo, je bilo toliko kratic, da si nisi mogel "gor priti", kaj pomenijo. Zgodi se, da tudi pol ure prebiráš kak sestavek, da ga razumeš. Vsak, ki piše za nas, bi moral računati, da nismo tako podkovani o zadevi, kot on, ki o njej piše.

- Pa o Rudarju?

- V redu. Še boljše pa bi bilo, če bi našli v njem še več "vicev", da bi lahko nadoknadili sproščenost, za katero nas prikrajša delo v jami.

- Samo tole vprašanje še! Kdo vse dela zdajle v vaši skupini - in pa - kako se razumete med seboj?

- Pri stroju poleg mene delajo Ivan Jurko (drugopisani), Anton Grobelnik (tretjepisani), Franc Hudovernik, Branko Andjelič, Jože Kaudek - za dostavo materiala pa sta Djukič in Kovačevič, s katerima, rekli sem že, smo zelo zadovoljni; sta pa tudi že vajena dela, saj sta že dve leti v jami.

Vprašali ste tudi, kako se razumemo med seboj. Zelo dobro - tudi zunaj se včasih vkup dobimo!

Iz razgovorov mimogrede

Razgovor z Vladom Podkraškim, novim delavcem ob začetku njegovega prvega šihta v jami

Upamo, da Vlado ne bo zameril, če povemo, da je na prvi šiht v jamo prišel dobro uro prepozno.

Menda sta z bratom, ki dela drugje in ga je s svojim avtom peljal na delo, imela neko nevšečnost na poti.

Z Danilom sva Vlada pobrala s klopi v jamski čakalnici, kjer je malo zgrbljen zaradi strahu, kaj mu bodo rekli, ker je že prvi dan zamudil, čakal, da se ga kdo usmili; da ga vzame s seboj v jamo in vodi na njegovo delovno mesto.

Pravzaprav pa tega, da je čisti novinec, prvič v jami, nisem takoj opazil. To sem opazil šele spodaj v jami, ko sem se slučajno ozrl nazaj in je krogotok na dnu izvoznega jaška Preloge bil že za nami; ko smo jo v gosjem redu - Vlado na repu, jaz v sredi in spredaj Danilo - že ubirali na VZHOD.

Ko sem se ozrl, sem namreč videl, da Vlado -

Jože Grabner, najstarejši pripravski delavec VZHODA - Ko sem se z njim pogovarjal, je bila okolica tako nasičena z vlago, da se je komaj dalo slikati.

za njegovo ime pravzaprav takrat še tudi nisem vedel - čudno previdno stopa in več, kot je običajno, pogleduje naokrog in upogiba glavo pred loki, hkrati pa strahoma opazuje nasproti drveč trak s premogom.

Ustavil sem se, ga spustil v sredino in vprašal: "Ste prvič v jami?" Odvrnil je: "Prvič!" in spet smo molče nadaljevali pot - najprej k pripravski številki 104, kateri so "pelegali" Vlada.

Na številki 104, kjer so povzemali drugi prečnik G-H stebra, je Vlada "prevzel" odgovorni kopač Ivan Ramšak z besedami: "Bluzo lahko slečeš, potem pa boš nakladal - tamle imaš lopato!" In komaj, da bi preštel do deset, že je Vlado začel nakladati. Stopil sem k njemu in ga vprašal: "Kje pa ste prej delali?" Ne da bi nehal nakladati, je povedal: "V železarni Štore - 6 mesecev." Videl sem, da mu ni veliko do pogovora, a sem mu kljub temu zastavil še vprašanje: "In zakaj ste delo v Štorah pustili in se odločili, da postanete rudar?" Zopet je, ne da bi prekinil delo, odvrnil: "Da bi več zaslužil - v Štorah prek 240 000 starih dinarjev skoraj nikoli nisem prišel."

•
Očitek Ivana Zajca, enega od skupinovodij pripravške številke 10

Na njegovo skupino sva z Danilom naletela na poti od pripravške številke 104 k pripravski številki 13. Odpirala je novo progno.

Ustavila sva se in z Danilom so izmenjali nekaj besed o delu. Nato pa se je skupinovodja Ivan obrnil k meni in dejal: "V podnaslovu slike, ki ste jo objavili v Rudarju skupaj s člankom o delovnem dogovarjanju pripravskih delavcev, ste omenili, razen enega, le 'višje' - na tistem sestanku pa smo govorili tudi drugi. Kako to?"

Očitek me je spravil v zadrego. Kaj mu naj odgovorim, sem si mislil in sklenil: po resnici! - to, da smo objavili pač imena tistih, ki so največ prispevali k razpravi oziroma k objavljeni vsebini. In v tem smislu sem mu tudi odgovoril, češ

Franc Golavšek (levi) med pogovorom o novincih

da v takih primerih vzamemo ravnalo in izmerimo zapise diskusij posameznikov in - glede na to, da zapisujemo vse diskusije z "repom in glavom" - objavimo imena diskutantov, katerih diskusija se je dala zmeriti.

Ivan se je odgovoru nasmehnil, dejal, da je očital bolj za šalo kot zares, in mi, da me potolaži, ponudil žvečilni tobak. Zagrabil sem ga ščepec, zdel se mi je nenavadno vlažen, ko pa sem ga založil, sem koj okusil tudi - zakaj ...

•
Razgovor z Jožetom Grabnerjem, najstarejšim pripravskim delavcem v vzhodnem polju

Dobila sva ga pri stikalu odvoznega transporterja za pripravsko številko 13. Na njegov rudarski staž me je opozoril Danilo. Opozorilo sem upošteval in se z Jožetom zapletel v tale razgovor!

- Koliko jamskih let imate?

- Šestindvajset.

- Pa prej - kje ste delali?

- Več let sem bil mizar, mojster; v Žalcu in drugod.

- Ste delali tudi na odkopih?

- Tudi, tudi še na ročnih; ko smo imeli še opave. Pri pripravah sem vsega skupaj le 15 let. Zdajle sem stikalist bolj slučajno, drugače vseskozi polagam tire.

- Vam manjka še veliko do upokojitve?

- Samo nekaj mesecev - po novem letu neham.

- Ste oženjeni? Imate otroke?

- Oženjen. Tri sinove imam! Eden je nadzornik, elektro, pri RŠC. Eden mojster v naši mizarški delavnici. Eden pa avtomehaničar v Gorenju.

- Dolgo ste rudar. Katere razlike vidite med delom v jami zdaj in prva leta po vojni?

- Prej smo se za vse obračali prvopisanemu, zdaj se je treba k nadzorniku; to vem, ker sem bil tudi jaz prvopisani. Prej ni bilo vodovodarjev. Manj jih je bilo pri transportu in sanaciji. Polagači tirov so bili važni.

- Kako pa bi ocenili nove delavce?

- Ljudje so taki, kot so bili. Vem pa tudi, da tisti novi delavci, ki pridejo od daleč, živijo doma za mali denar enako, kot pri nas za večjega. Za boljše življenje je pač pri nas treba več delati. Tudi jaz delam - vse sobote in včasih še v nedeljo.

- Kaj lahko poveste o sestajanju s sodelavci?

- Če je kaj važnega, nas pride več skupaj in se pomenimo - na zbornem mestu na koti + 20.

- Naši časopisi - kaj lahko rečete o njih?

- Doma imam kup Informatorjev. Tudi številke Rudarja zbiram. Vse mi pride prav. V Rudarju pa bi bilo treba še več pisati, kako živimo de-

lavci in naše družine, posebej pa še, kako "purši" živijo.
 - Na kraju bi rad zvedel, kako vi gledate na možnost varčevanja pri jamskem delu?
 - Je možno. Veliko kaj leži po jami, ne da bi se kdo za to zmenil. Včasih smo imeli posebno "partijo" za red in čistočo v revirjih. Zdaj te ni - ni ljudi, da bi zbirali tudi še uporabne stvari.

Za sklep

Še bi bilo razgovorov s tega obiska v jami, vrednih omembe. Pogovarjal sem se, denimo, tudi s Francem Golavškom, vodjo skupine večinoma novih delavcev, ki je povzemala zadaj za skupino Ivana Klinca. Pogovarjal sem se tudi s posamezniki v njegovi skupini - z novimi delavci, ki so prišli, takrat, pred desetimi dnevi iz Kladova. Pri-povedovali so mi o svojem strahu pred jamo prve dni, o svojem življenju v Topolšici, kjer smo jih nastanili, pa še o marsičem - tudi to so povedali, da so zaenkrat pri nas z vsem zadovoljni.

Še bi bilo teh razgovorov, a treba jih je končati, saj vemo, da bo že tako in tako kdo rekel, zakaj toliko pišemo o jamskih pripravah.

Tokrat pač o pripravah, drugič pa o drugih jamskih delovnih enotah, če bodo za to - je naš odgovor na to pripombo - kajti pripravski delavci so imeli interes, da pišemo o njih in njihovem delu!

(rb)

Odšli v pokoj v letu 1974 po 15. juniju

Franc KREVSEL, upokojen 17. junija

Rojen 30. marca 1931 na Malem vrhu pri Celju. Poročen s Pavlo, rojeno Uratnik.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. februarja 1954. Zaposli se kot vozač v jami, v letu 1955 pa je premeščen k jamski mehanizaciji. Julija 1956 je premeščen za en mesec v elektrostrojni obrat, od tu pa v jamo zahod, kjer dela vse do upokojitve. Leta 1961 opravi izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1971 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Berto ZAVOLOVŠEK, upokojen 30. junija

Rojen 19. avgusta 1919 v Delcah pri Bočni - Gornji grad. Poročen z Jožefo, rojeno Lempl.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. maja 1951. Zaposli se kot upravnik internata nižje industrijske rudarske šole, vendar je že leta 1952 premeščen v komercialni sektor, kjer je vse do leta 1959 komercialist. Leta 1959 je premeščen v finančni sektor na delovno mesto materialnega knjigovodje in leta 1968 ponovno v komercialni sektor, kjer je vse do upokojitve nabavni referent.

Aktivni udeleženec NOV od maja 1944 pa vse do konca vojne. Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Anton MOČILNIK, upokojen 30. junija

Rojen 5. junija 1927 v Mežici na Koroškem. Poročen z Marico, rojeno Uranjek.

Pri rudniku neprekinjeno od 15. oktobra 1968. Po poklicu ekonomist, opravlja v tem času delo pomočnika direktorja rudnika vse do upokojitve.

Aktivni udeleženec NOV od septembra 1944 do februarja 1945, ko je interniran. Iz internacije se vrne avgusta 1945.

Rudolf ŠVARC, upokojen 1. julija

Rojen 17. aprila 1925 v Gaberkah pri Šoštanju. Poročen s Heleno, rojeno Drev.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. septembra 1949. Zaposli se kot vozač v jami, kjer dela vse do upokojitve. Leta 1955 opravi izpit za polkvalificiranega in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Karel URANJEK, upokojen 1. julija

Rojen 21. decembra 1922 v Škalah pri Velenju. Poročen s Tilko, rojeno Janežič.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. februarja 1973, pred tem pa pri RŠC. Pri rudniku se zaposli na delovnem mestu upravnika samskega doma in to delo opravlja vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku in RŠC.

Jože KODRUN, upokojen 1. julija

Rojen 9. februarja 1922 v Podgorju pri Velenju. Poročen z Angelo, rojeno Krpač.

Pri rudniku neprekinjeno od 15. maja 1950. Zaposli se kot polkvalificiran kopač v jami in to delo opravlja vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Peter KUGONIČ, upokojen 11. julija

Rojen 25. maja 1931 v Lepi njivi pri Mozirju.

Pri termoelektrarni Šoštanj neprekinjeno od 6. januarja 1964. Zaposli se kot čistilec koridorjev v poslovni enoti transport in to delo opravlja vse do upokojitve.

Dušan KESIČ, upokojen 31. julija

Rojen 14. aprila 1912 v Bosanskem Petrovcu. Poročen z Nado, rojeno Kostić.

Pri rudniku neprekinjeno od 25. maja 1972. Zaposli se v komercialnem sektorju kot prodajni referent za AP Vojvodino in del Srbije. To delo opravlja vse do upokojitve.

Maksimiljan BLAŽIČ, upokojen 30. avgusta

Rojen 8. maja 1922 v bivšem Št. Bricu pri Velenju. Poročen z Alojzijo, rojeno Križovnik.

Pri rudniku neprekinjeno od 15. maja 1950. Zaposli se kot polkvalificiran električar v jamski mehanizaciji, kjer dela vse do upokojitve. Leta 1957 opravi izpit za kvalificiranega električarja in leta 1964 dopolnilni izpit za delo električarja v metanskih jamah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku. Aktivni udeleženec NOV od novembra 1944 pa vse do konca vojne.

Ivan JEHART, upokojen 30. septembra

Rojen 20. oktobra 1929 v Plešivcu pri Velenju. Poročen z Alojzijo, rojeno Stare.

Pri rudniku neprekinjeno od 26. septembra 1953. Zaposli se kot vozač v jami vzhod. Leta 1959 opravi izpit za polkvalificiranega in leta 1961 za kvalificiranega kopača. Leta 1969 je zaradi invalidnosti premeščen v delavnico za izdelavo zaščitnih sredstev, kjer dela vse do upokojitve, le v letu 1974 je za 2 meseca, začasno, vratar v TOZD stanovanjsko gospodarstvo.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Valter DEMŠAR, upokojen 30. septembra

Rojen 6. septembra 1917 v Velenju. Poročen z Marijo, rojeno Kovač.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. oktobra 1950. Po poklicu diplomiran ekonomist najprej opravlja delo komercialista nato vodje prodajne službe in nazadnje vodje komercialnega sektorja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Jakob ČEKON, upokojen 30. septembra

Rojen 31. julija 1921 v Škalah pri Velenju. Poročen z Marijo, rojeno Pirnat.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. septembra 1946. Zaposli se kot kvalificiran ključavničar v klasirnici. Od leta 1956 je tretjinski skupinovodja v drobilni postaji klasirnice, le tik pred upokojitvijo je črpalničar.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Dušan PIPUŠ, upokojen 30. septembra

Rojen 28. februarja 1909 v Mariboru. Poročen z Irmo, rojeno Fried.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. avgusta 1952. Zaposli se kot inženir-asistent, vendar je že po 3 mesecih zaposlitve razporejen na delovno mesto rudniškega glavnega inženirja, od leta 1962 pa na delovno mesto tehničnega direktorja rudnika. To delo opravlja vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Matevž DOBELŠEK, upokojen 5. oktobra

Rojen 16. septembra 1927 v kraju Vine pri Celju. Poročen z Ljudmilo, rojeno Škoberne.

Pri rudniku neprekinjeno od 7. aprila 1960. Zaposli se kot kvalificiran kopač v jami vzhod in to delo opravlja vse do upokojitve.

Ivan VODONČNIK, upokojen 5. oktobra

Rojen 10. aprila 1928 na Paškem Kozjaku. Poročen s Slavko, rojeno Volk.

Pri rudniku neprekinjeno od 1. decembra 1950. Zaposli se kot polkvalificiran kopač v jami vzhod, kjer dela vse do upokojitve. Leta 1954 opravi izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Alojz LEDINEK, upokojen 15. oktobra
Rojen 26. maja 1922 v Skomarju. Poročen z Matildo, rojeno Kovše.

Pri termoelektrarni Šoštanj neprekinjeno od 21. marca 1956. Zaposli se kot posluževalec kotlovskih bunkerjev, leta 1964 pa je razporejen na delovno mesto posluževalca nakladalne postaje.

Aktivni udeleženelec NOV od januarja 1944 pa vse do konca vojne. Odlikovan z redom zasluge za narod in medaljo zasluge za narod.

Anton SKORNŠEK, upokojen 17. oktobra
Rojen 4. januarja 1923 v Mozirju. Poročen s Štefanijo, rojeno Zager.

Pri rudniku neprekinjeno od 12. decembra 1950. Zaposli se kot kvalificiran kopač v jami vzhod, kjer dela vse do upokojitve, le v letu 1961 je za en mesec premeščen k RŠC.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Stanislav SEVNIK, upokojen 23. oktobra
Rojen 2. decembra 1927 v Zabukovici. Poročen z Ljubico, rojeno Grančarič.

Pri rudniku neprekinjeno od 23. julija 1964. Zaposli se kot kvalificiran kopač v jami vzhod, kjer dela vse do upokojitve. V letu 1965 opravi izpit za strelnega mojstra.

Franc PINTARIČ, upokojen 29. oktobra
Rojen 4. oktobra 1914 v Štrigovi pri Ljutomeru. Poročen z Erno, rojeno Grejan.

Pri rudniku neprekinjeno od 17. maja 1948. Zaposli se kot nekvalificiran delavec v zunanjem obratu, kjer dela vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Oto BLATNIK, upokojen 31. oktobra
Rojen 29. novembra 1920 v Grižah pri Žalcu. Poročen z Manico, rojeno Novinšek.

Pri rudniku neprekinjeno od 27. decembra 1949. Najprej se začasno zaposli v planskem sektorju in nato kot vodja evidence. Februarja leta 1950 je razporejen za nadzornika v zunanjem obratu. Od leta 1959 je zaradi paralize invalid II. kategorije in dela na delovnem mestu tehničnega risarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku. Aktivni udeleženelec NOV od julija 1944 pa vse do konca vojne.

Avgust JAN, upokojen 31. oktobra

Rojen 10. avgusta 1913 v Bevcāh pri Velenju. Poročen z Jožefo, rojeno Ograjenšek.

Pri rudniku zaposlen od 23. septembra 1974 kot nekvalificiran delavec v avtoparku.

Avgust OSTROVRŠNIK, upokojen 12. decembra

Rojen 25. julija 1915 v Velenju - Stara vas. Poročen z Marijo, rojeno Mlinar.

Pri rudniku neprekinjeno od 15. aprila 1946. Zaposli se kot nekvalificiran delavec v jamskih investicijah, od koder je leta 1960 premeščen v rudniško okrepčevalnico, kjer dela vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Baltazar HRIBERŠEK, upokojen 21. decembra

Rojen 1. januarja 1927 v Cirkovcah pri Velenju. Poročen s Cecilijo, rojeno Vrboten.

Pri rudniku neprekinjeno od 25. marca 1964. Zaposli se kot nekvalificiran kopač v jami vzhod, od koder je leta 1973 premeščen v steber 8, kjer dela vse do upokojitve.

Marija ŽUČKO, upokojena 21. decembra

Je mati enega otroka: leta 1950 rojenega Jožeta.

Rojena 22. novembra 1919 v Bratkovcu pri Klanjcu. Pri rudniku neprekinjeno od 23. maja 1961. Zaposli se kot nekvalificirana delavka v počitniškem domu v Fiesi, kjer dela v poletni sezoni, v zimskem času pa opravlja delo kuharice v naših prehrabmenih obratih. Leta 1968 je za stalno premeščen v rudniško okrepčevalnico in tu dela vse do upokojitve. V letu 1967 opravi tudi izpit za kvalificirano kuharico.

Marija TAJNIKAR, upokojena 27. decembra

Je mati treh otrok: leta 1949 rojene Nade, leta 1956 rojene Ane in leta 1963 rojenega Martina.

Rojena 2. januarja 1926 v Šmartnem na Pohorju. Pri rudniku neprekinjeno od 10. marca 1959. Zaposli se kot čis-tilka v zunanjem obratu, kjer dela vse do upokojitve.

Vsem članom kolektiva, ki so odšli v pokoj, želimo zdravja, srečo v družini, veliko let uživanja zaslužene pokojnine - posebej pa, čeprav malo pozno, vse najboljše v novem, 1975. letu.

RoM

Drugo srečanje naših racionalizatorjev

Ob koncu lanskega leta je bilo v vili Široko pri Šoštanju 2. srečanje racionalizatorjev v naši delovni organizaciji. Na njem se je zbralo približno 50 članov našega kolektiva in vabljenih gostov.

Na svečanosti je dipl.ing. Mirko Bizjak, glavni direktor, podelil 20 priznanj za racionalizatorske predloge. Priznanja so prejeli:

Viktor KOVAČ, TOZD ESO, za predlog Orodje za krivljenje TH vijakov;

Viljem JELEN, TOZD ESO, za predlog Pomožni opornik za stroj Alpine F 6-A;

Boris MAČKOVŠEK, TOZD RLV, za predlog Naprava za zatesnitev gumí-ceví na kovinske priključke;

Janez VRBNJAK, TOZD RLV, za predlog Zaščitna matica;

Oto ŠMID, TOZD RLV, za predlog Kolut za vodo na strojih F 6-A in PK-3M;

Anton ŠKRLIN, TOZD RLV, za predlog Horizontalni pomik panelnega podajalca;

Anton DRAŽ, TOZD RLV, za predlog Tesnjenje slepe osi EB-620 z labirintom in montažni način popravila ohišja slepe osi EB-620;

Jože ŠUHEL, TOZD RLV, za predlog Vlečnica za vleko delavcev po nadkopu;

Franc BREZOVNIK, TOZD RLV, za predlog Plošča za pre-gib kretnice jamskega tira;

Miha LETONJE, TOZD ESO, za predlog Orodje za razrez profilov 27 mm in posnemanje robov na vijakih za TK loke;

Ivan KREJAN, TOZD RLV, za predlog Predležje hidravlične črpalke PGM-TH 9 RF;

Franc FAJMOT, TOZD RLV, za predlog Razbremenilni ventil;

Ivan KLAVČIČ, TOZD ESO, za predloge Priprava za spenjalno varjenje snemalca EB-620, Vrtljiva priprava za vrtnanje plošče konzol snemalca EB-620 in Nosilec rezilnika za povezovanje bobnov OMKT (tri priznanja);

Hinko KORELC, TOZD RLV, in Alojz JEVŠENAK, skupne službe, za predlog Izboljšava dežurnega vozička;

Dragan ČELOFIGA, TOZD ESO, za predlog Priprava za vitle veznih kanalov EMO;

Franc PEČEČNIK, TOZD ESO, za predlog Naprava za čiščenje vodil za CO₂-varilne aparate;

Pokojni Stane BRGLEZ, delal je v TOZD RLV, za predlog Rekonstrukcija treh hidravličnih vitljev GPČ-2 za uporabo

Tri priznanja za Ivana Klavčiča iz TOZD ESO

pri pridobivalnih strojih EW-130-L Eickhoff.

Srečanje pa je imelo tudi širši pomen, saj so na njem govorili o razvojni poti racionalizatorstva in inovatorstva v REK, orisali pa so tudi uspehe in težave pri dosedanjem delu na tem področju. Vse navzoče so seznanili z delom komisije za racionalizacijo, ki deluje že od leta 1962 dalje.

V nadaljevanju tega sestavka objavljamo nekaj odlomkov govora predsednika komisije za racionalizacije ing. Vinka Gostenčnika.

Iz govora Vinka Gostenčnika

"Čeprav je v naši delovni organizaciji komisija za racionalizacije aktivna že od leta 1962 dalje, je današnje srečanje racionalizatorjev šele drugo po vrsti. Kot vam je verjetno znano, smo se za navedeno obliko moralne spodbude delavcev dogovorili v letu 1973.

Namen vsakoletnega srečanja je, da se podelijo priznanja vsem, zaposlenim v REK Velenje, ki so v tekočem letu za prijavljene patente, tehnične izboljšave in koristne ideje ter njihovo uspešno uporabo v praksi prejeli nagrade. Pogoj je le, da je bila nagrada za posamezen predlog izplačana zadnjikrat.

Nadalje želimo to srečanje izkoristiti tudi za sproščeno izmenjavo mnenj in izkušenj; za pogovor o uspehih in težavah tovrstne dejavnosti v naši delovni organizaciji. To pa z željo, da bi v prihodnje racionalizatorstvo še bolj širilo in poživljalo ...

Navedem naj tudi nekaj podatkov, ki označujejo racionalizatorstvo v naši delovni organizaciji!

V letu 1974 smo na novo registrirali 28 in nagradili 25 predlogov. Skupna vrednost izkazanega prihranka od nagrajenih predlogov je 2 146 950 din. Vsi pa vemo tudi, da se mnogi predlogi iz prejšnjih let koristno uporabljajo še danes in je zato dejanski prihranek znatno višji, čeprav ga, žal, nihče ne ugotavlja.

Od izkazanega prihranka 2 146 950 din je bilo v letu 1974 izplačanih 69 930 din nagrad ali 3,2 % prihranka. Ta podatek nam pove - kljub dejstvu, da je komisija za racionalizacije pravilnik že trikrat popravila in izboljšala sistem nagrajevanja - da sedanji pravilnik še ni zadosti spodbuden in zato tudi ne dokončen. Menim, da ni potrebno posebej poudarjati pozitivnih učinkov racionalizatorske dejavnosti ter koristi, katerih je deležna delovna organizacija, ki to dejavnost podpira, in pa dejstva, da je ta dejavnost v veliki

meri odvisna od pravilne oziroma dovolj visoke denarne spodbude.

Dejavnost racionalizatorjev srečamo skoraj v vseh tozdih naše delovne organizacije. Zaradi nje je marsikatero delo postalo lažje, številne delovne faze se odvijajo hitreje, delavci imajo občutek večje varnosti na svojih delovnih mestih ...

Ob reševanju vsakodnevnih proizvodnih nalog pa pogosto naletimo na še odprta vprašanja, ki terjajo ustrezne odgovore. Zato je pomembno, ali imamo ljudi, ki svoje delo ne opravljajo zgolj rutinsko - iz navade, temveč o njem razmišljajo, se vanj poglobljajo in ga želijo izboljšati; zato je pomembno, ali imamo racionalizatorje ...

Sedaj pa še nekaj besed o delovanju naše komisije za racionalizacije!

Komisija je imela v 1974. letu 17 sej. Vse prispele predloge racionalizacij je preverila, če so smiselne, in jih nato bodisi registrirala bodisi zavrnila. Za vseh 28 registriranih predlogov so bile predlagateljem takoj izplačane odškodnine od 50 do 100 din. Namreč, po pravilniku se lahko nagradijo le predlogi, ki se uspešno uveljavijo v praksi, nagrada pa se določi bodisi na osnovi izkazanega ekonomskega prihranka za preteklo leto bodisi po členu 43 pravilnika - v enkratni višini največ 1 000 din. (Nagrada je enkratna, če gre za izboljšano varnost in olajšanje dela. V primeru izkazanega vsakoletnega ekonomskega prihranka od tehničnih izboljšav in koristnih idej pa se lahko nagrada njihovim avtorjem in morebitnim sodelavcem podeli največ trikrat, pri izumih pa največ šestkrat.)

Pri ugotavljanju ekonomskih prihrankov so komisiji v ve-

Rudarji so na Silvestrovo delali do 10. ure dopoldan, saj so plan dosegli in tudi presegli.

Obrazi vseh, ki sem jih srečeval, so kar žareli, kajti na ta dan je bil vsakdo zadovoljen, najbolj pa rudarji, ki so med letom nakopali 3 900 800 ton premoga.

Rudarji so plan presegli za 800 ton, pa čeprav jim je vdor vode v jami Škale lansko leto povzročal velike težave pri delu.

Sicer pa malo pogledjmo tudi nazaj - pogledjmo njihove rekordne dnevne proizvodnje v zadnjih petih letih:

leto 1970 - 12.	8.	-	13 000 ton,
leto 1971 - 4.	3.	-	13 340 ton,
leto 1972 - 28.	12.	-	14 700 ton,
leto 1973 - 12.	5.	-	15 240 ton,
leto 1974 - 28.	12.	-	16 300 ton.

Vidimo, leto 1974 je bilo od zadnjih petih let po rekordni dnevni proizvodnji za naše rudarje najuspešnejše.

Prav zato sem zaprosil nekaj rudarjev, da mi povedo, kako so zadovoljni s tem uspehom in česa si želijo v bodoče.

Najprej sem se pogovarjal z Bernardom Skrlavnikom, ki je tega dne prišel iz jame med zadnjimi, v jami pa dela že 23. leto in je zdaj strelec.

Bernard je bil kratek, ker se mu je mudilo, saj rudar, ko pride iz jame, še ni končal delovni dan; treba se je še skopati, dvakrat preobleči in šele nato je zanj vsakdanji delavnik končan.

Rekel je:

Z 2. srečanja naših racionalizatorjev ob novem letu - Z leve na desno: Mirko Žolnir, tajnik komisije za racionalizacije; glavni direktor Bizjak, ko podeljuje priznanje Viljemu Jelenu iz ESO; in predsednik komisije za racionalizacije Vinko Gostenčnik

liko pomoč vodilni in vodstveni delavci tozdrov, saj ravno ti najbolj poznajo koristnost izboljšav, ki so se pojavile v njihovih obratih. Njihovo sodelovanje išče komisija tudi pri reševanju najbolj kočljivega vprašanja, ki se ne pojavlja samo pri nas, ampak tudi drugje, namreč, kje je meja med službeno obveznostjo in racionalizacijo, ki pride v poštev za nagraditev.

To mejo je težko točno začrtati in je v veliki meri odvisna od mnenj in stališč vodilnih in vodstvenih delavcev.

Vsi forumi v SFRJ, ki se ukvarjajo z vprašanji novatorstva, priporočajo delovnim organizacijam bolj širokogrudno postavljanje omenjene meje - ob tem pa tudi, da se rezultati izumiteljstva in racionalizatorstva ugotavljajo v širšem krogu, da bi se tako izognili individualnemu ocenjevanju, ki je lahko nepravilno ...

Dejal bi še: to srečanje naj bo tudi poziv vsem tozdrov, da še povečajo svojo aktivnost na področju racionalizatorstva - posebno tistim tozdrov, ki do sedaj še niso v večji meri sodelovali ali pa še sploh niso registrirali kakega konkretnega predloga. Kajti, naša skupna naloga mora biti tudi to, da še bolj pogumno nadaljujemo začeto tovrstno dejavnost in še v večji meri pritegnemo ustvarjalne pobude delavcev. Pri bolj množični dejavnosti bodo tudi prihranki večji, to pa pomeni povečanje dohodka posameznih tozdrov in korist za vse zaposlene delavce, ne zgolj za racionalizatorje."

Na dan starega leta

Zadnji dan starega leta sem po naših obratih obiskoval delavce, ki so še delali ali pa že praznovali novo leto.

"Vsem želim srečo in da bi v novem letu bili zadovoljni vsi po Sloveniji, ki jim da energijo naš lignit, predvsem pa v industriji. Želim tudi, da bi TOZD TEŠ dobro obratovala, da bi imela malo okvar pri strojih - da ne bi nikoli zmanjkalo toka.

Seveda pa je moja največja želja, da bi tudi nas, rudarje, razumeli, mi pa, da bi še naprej napredovali z uvajanjem mehanizacije. Saj, samo po tej poti je možno doseči dvig proizvodnje, ker rudar je pri fizičnem delu že zdavnaj dal vse od sebe.

V letu, ki prihaja, bomo rudarji slavili lepo obletnico našega dela, to je, 100 let rudarjenja v naši Šaleški dolini. Velika je ta obletnica, tako za nas kot za vse, ki so rudarili pred nami, morda v veliko težjih pogojih kot mi sedaj. Zato je moja želja tudi, da bi vsi v dolini, posebno pa rudarji, temu dogodku odmerili pravo mesto."

Cveto Gaberšek - dela na rudniku že 15. leto, srečal sem ga nekaj metrov od vratarnice, ko je šel na delo v popolnanski izmeni - pa je dejal:

"Saj veste - rudar ne pozna počitka; ni dneva, ko ne bi delal. Tudi danes moram v jamo - je pač tako "padlo". Novo leto pa bom zagotovo čakal - kar s šihla jo bom mahnil v hotel Paka ali kam drugam. Vsem pa želim "Srečno!" - to voščilo je najbolj pogosto, saj si srečo želi vsak, rudar pa na vsakem koraku v jami.

Imam pa še posebno željo; želim, da bi v prihodnjem letu povsod v našem kolektivu zaživel rekreacija. K tej želji naj povem samo to, da je med našimi delavci veliko zanimanja za šport in rekreacijo, zato jo je treba vsakakor uresničiti, saj ni le želja - je tudi potreba."

Potlej sem se pogovarjal z Ivanom Koželjem. Ivan je na rudniku že 30. leto, kar 27 let pa je delal v jami. Zdaj je v reševalni postaji. Zaupal mi je:

"Predvsem pričakujem, da bo v drugem letu še bolj zaživel delavsko samoupravljanje. Želim tudi, da bi rudarji dosegli letni plan nekaj dni pred novim letom, najbolj pa, da ne bi bilo težjih in smrtnih nesreč. Saj, če je zdravje, tedaj je vsak, bogat ali reven, najbolj srečen in zadovoljen."

Zadnji dan starega leta so praznovali tudi naši šoferji. Bili so zadovoljni, veseli, srečni - in kako tudi ne bi bili, saj jim je sreča za krmilom bila več ali manj naklonjena v celem letu.

Med njimi sem za pogovor zaprosil Ivana Božiča in Milana Piškurja. Ivan vozi že deseto leto, Milan pa je že kar petnajst let na cesti. Zda oba vozita premož v Avstrijo. Ko sem ju ogovoril, sta pregledovala tovornjak. Rekla sta, da mu bo po novem letu treba to in ono popraviti. In njune želje za novo leto?

Tole sta povedala:

"Kdo drug kot prav mi, šoferji, si najbolj želimo v novem letu srečo! Kar poglejte, koliko je smrtnih žrtev na naših cestah! Naš poklic je naporen, saj smo za volanom včasih tudi po 12 ur na dan. Za krmilom nikoli ne smeš pogrešiti; vsaka najmanjša nepravilnost je lahko usodna. Potem je tu še škoda na vozilu, ki lahko nastane. Ko gremo na pot, smo - lahko rečemo - neprestano izpostavljeni nevarnosti. Res je sicer, da smo dobili zadnje čase nekaj novih zakonov, ki so poostriili predpise za varnost na cestah, a kaj, ko se premalo upoštevajo. Kršijo jih največ vozniki amaterji; ti so najbolj pogosti povzročitelji prometnih nesreč. Zato pričakujemo tudi, da se bo v novem letu tudi ta problem začel urejevati."

Viktor Mrak je pri nas vratar. Njega sem pravzaprav obiskal na novega leta dan. Delal je v prvi izmeni - v glavni vratarnici na jašku Preloge.

Menil je:

"Boj dolgočasno je prvi dan leta v službi. Vse je preveč mirno. Danes jih je le malo na delu - tu in tam kakšna dežurna ali remontna ekipa; to je vse.

V novem letu pa želim vsem v kolektivu kar največ delov-

nih uspehov in da bi vsaj tako uspešno in pravočasno izpolnili svoje delovne načrte, kot so jih letos. Seveda pa tudi, da bi bil mir doma in v svetu pa da bi bili zdravi, saj tedaj je človek najbolj bogat in srečen!"

Pogovarjal se je
Lojz Ojsteršek

Razgovor s Cirilom Stojanom o proizvodnji gradbenega materiala

RUDAR - Začetek proizvodnje gradbenega materiala sega v leto 1960.

Bi nam hoteli na kratko opisati razvojno pot v prvih desetih letih in povedati, kako je vplivala rekonstrukcija v letu 1970 na nadaljnje delo obrata?

STOJAN - Razvojna pot ni bila lahka, saj smo pionirji na tem področju, in se nismo imeli kje učiti veččin, potrebnih za proizvodnjo gradbenega materiala iz elektrofiltrskega pepela. Učili smo se torej ob delu in to dokaj uspešno, saj je proizvodnja v skladu s popraševanjem iz leta v leto rasla. Tako smo v letu 1961 proizvedli 4,8 milijonov opečnih enot normalnega formata, v 1965. letu 15,5 milijonov enot in v letu 1969, pred rekonstrukcijo obrata, že 21,1 milijonov - od načrtovanih 20 milijonov enot po investicijskem programu. Rekonstrukcija v letu 1970 je bila prelomnica za naš obrat. Z nabavo nekaterih novih strojev, izboljšavo tehnologije ter z odpravo številnih ozkih grl smo s pomočjo celotnega kolektiva RLV uspeli modernizirati tovarno v pičlih treh mesecih in jo usposobiti za proizvodnjo 30 milijonov opečnih enot normalnega formata. Tako smo že v letu 1971 dosegli in presegli načrtovano proizvodnjo - proizvedli smo 30,6 milijonov opečnih enot, naslednje leto pa že 36,3 milijonov, medtem ko smo v letu 1973 proizvedli kar 39,9 milijonov enot.

Tudi storilnost je nenehno naraščala, saj je bilo v letu 1961 potrebnih za proizvodnjo 10 milijonov enot 75, v 1969. letu 26 in letu 1973 le 17 delavcev.

RUDAR - Kakor za ostale TOZD je značilno tudi za vašo, da proizvodne zmogljivosti ne dosegajo potreb tržišča. Zato so letni proizvodni programi načrtovani tako, da bi, kar se le da, zadostili osnovnim potrebam potrošnikov.

Na kakšen način uspevate zmanjševati razpon med možnostmi ponudbe in popraševanja?

STOJAN - Res je, da je popraševanje po naših proizvodih precej večje, kot so naše možnosti ponudbe, vendar smo se veskokozi trudili, da zadovoljimo številne kupce. Tako lahko rečem, da do sedaj skoraj nismo poznali prostih sobot, nenehno pa smo se trudili tudi za dvig storilnosti ter maksimalno izkoriščanje delovnih priprav. Veliko prednost pa imamo v tem, ker proizvajamo tudi v "mrtvi" sezoni in tako navajamo kupce, da si zidake nabavijo pravočasno.

RUDAR - Glede na to, da so vaši proizvodi pri nas nov gradbeni material, kako se obnesejo v praksi in kam jih največ prodate?

STOJAN - Menim, da naših proizvodov ne moremo več prištevati k novim gradbenim materialom, saj bo prav letos 15 let, odkar so prišli na tržišče prvi oblikovanci. Zato jih že lahko štejejo med klasične gradbene materiale. O uporabnosti tega materiala v praksi pa smo se tudi že lahko dobro prepričali prav v Velenju, kjer je večina zgradb iz našega materiala.

Z našimi proizvodi zalagamo gradbišča od severne meje z Avstrijo pa do krajev hrvatskega Zagorja, Medjimurja, Zagreba, Karlovca, Korduna, Like - vse do Bosne.

RUDAR - Kako ocenjujete vaše lanskoletne rezultate dela, ki so že znani?

STOJAN - Lanskoletni rezultati so ugodni. Kljub intenzivnim pripravam za selitev smo uspeli v 11 mesecih proizvesti 39,4 milijonov opečnih enot navadnega formata, to je le 500 tisoč enot manj kot leto poprej v 12 mesecih.

RUDAR - Vemo, da je v teku prestavitve in adaptacija obrata za proizvodnjo oblikovancev iz EF pepela na novo lokacijo, ki je nujna zaradi graditve termoelektrarne Šoštanj IV.

Kdaj se je prestavitve začela, kako poteka in kdaj bo stekla proizvodnja v novih prostorih?

STOJAN - Proizvodnjo v stari tovarni smo ustavili konec novembra 1974 ter takoj pričeli z demontažo opreme in nujnimi remontmi. Prestavitve sicer poteka zadovoljivo, vendar nas nekoliko ovirajo zaostala gradbena dela. Kljub temu računamo, da bo proizvodnja stekla do začetka marca, kot je bilo predvideno.

RUDAR - Ali ste imeli pri prestavitvi tudi težave?

STOJAN - Da, bilo je precej težav že takoj v začetku, ker so bila v januarju 1974 pričeta gradbena dela ustavljena zaradi problemov okrog lokacije TEŠ IV. Druga velika težava pa je v tem, ker v odškodnini niso bili zajeti stroški selitve in izpada proizvodnje v času selitve. Poleg tega so med prekinitvijo že začelih del občutno porasle cene in se dvignili stroški za predvidena preselitvena dela. Zato bo odškodninski znesek mnogo prenizek, manjkajoča sredstva pa bo treba zagotoviti iz drugih virov.

RUDAR - Kaj pričakujete od obratovanja v novih prostorih?

Ali bo to vplivalo na način dela in obseg proizvodnih zmogljivosti?

STOJAN - S prestavitvijo TOZD PGM na novo lokacijo se način dela ne bo spremenil, ravno tako tudi ne tehnologija. Število delavcev bo v glavnem ostalo nespremenjeno, predvidoma pa se bo menjala le struktura zaposlenih. Proizvodne zmogljivosti bodo enake sedanjim, vendar s to razliko, da so v novi tovarni odpravljene nekatere tehnične pomanjkljivosti. Zato bo možno proizvodnjo še nekoliko povečati, kar pa bo šlo v veliki meri na račun uvedbe tretje izmene.

RUDAR - Za konec, bi morda hoteli povedati, kaj za TOZD PGM, ki je po velikosti ena od manjših, predstavlja združitev v delovno organizacijo REK,

RUDAR - Združitev v rudarsko-elektroenergetski kombinat Velenje predstavlja tako za našo kot verjetno tudi za ostale TOZD nedvomno velik korak naprej v poglobljanju našega samoupravnega sistema. Mnenja sem, da je združitev prinesla vrsto novih kvalitativnih TOZD, kar nas sili, da združimo vse moči za čim boljše in ekonomičnejše gospodarjenje. To je tudi porok za nadaljnji perspektivni razvoj. Z izgradnjo TEŠ IV bo na voljo še več dragocene surovine, ki jo bo moč s skupnimi močmi, v tako velikem kombinatu kot je REK, predelati in s tem dati naši družbi več cenene gradbenega materiala, več stanovanj in več dejanskega dohodka.

Ing. Viljem Jelen

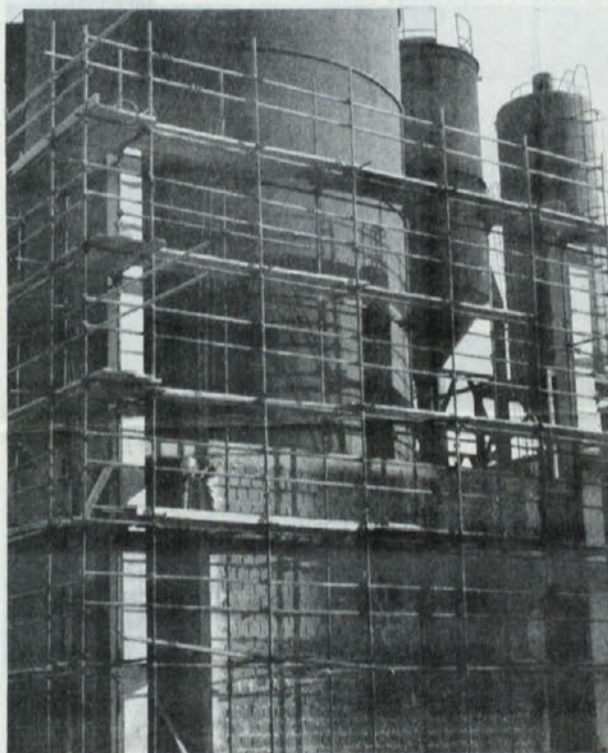
Interesne skupnosti

Njihova osnova in bistvo

Ustava, ki smo jo sprejeli spomladi 1974. leta, med drugim govori tudi o novem načinu financiranja skupne porabe. Ta proces ima svojo osnovo v ustavni pravici, da o delitvi dohodka odločajo delavci, ki ta dohodek tudi ustvarjajo. Dohodek pa se deli na del, namenjen razširitvi materialne osnove družbenega dela, na del, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb, in na del, namenjen za zadovoljevanje skupnih potreb. To pravico delavci in občani uresničujemo z delegatskim sistemom v samoupravnih in-

teresnih skupnostih, ki so družbeno priznane oblike zadovoljevanja skupnih potreb in interesov posameznih ljudi. Te asociacije (združenja) so nastale na neki stopnji družbenogospodarskega razvoja samoupravnega socializma kot posledica odmiranja države - to je, menjanja in premaganja proračunskega sistema financiranja skupnih potreb, rušenja posredništva in širjenja samoupravnih odnosov ter samoupravnega dogovarjanja tudi na ta področja družbenega dela. Zasnovane so na samoupravnih družbenogospodarskih razmerjih, s katerimi združujejo delo in sredstva za zadovoljitev teh potreb ter interesov po načelih vzajemnosti, solidarnosti, dogovarjanja in sporazumevanja.

Družbeno bistvo interesnih skupnosti je v podružbljanju in osvobajanju njihovega dela državnih in drugih vplivov, v uresničevanju proste menjave dela in uvajanje neposrednih, naravnih, funkcionalnih vezi med delavci v združenem delu družbenih dejavnosti in delavci v združenem delu drugih področij družbenega dela ter v razvoju celotnega sistema samoupravljanja. Za doseg tega bistva je nujno, da se razmerja v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti in med gospodarstvom ter družbo - družbenimi dejavnostmi, korenito spremenijo in kakovostno uveljavijo novi odnosi na samoupravnih temeljih. Te spremembe so v teku in v sklopu teh pomeni konstituiranje (ustanavljanje) samoupravnih interesnih skupnosti v družbenih in drugih dejavnostih podružbljanje delavčevega presežnega dela. Prav tako to pomeni podružbljanje menjave dela ali samoupravno združevanje dela in sredstev. To je osnova za uresničevanje neodtujljivosti dohodka delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in za razvoj družbenogospodarskih razmerij v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti. Da bi se te skupnosti kon-

Še kak mesec in stekla bo proizvodnja v novem obratu TOZD PGM

stituirale (osnove) dejansko kot skupnosti, ki bi neposredno izražale interese delavskega razreda in delavcev, je nujno potrebno, da se ustanovljajo na osnovi samoupravno združenega dela v gospodarstvu kot tudi družbenih dejavnostih.

Z uvajanjem neposrednih stikov v prosti menjavi dela je treba premagati poseganje države in posredniška razmerja ter istočasno uveljaviti neposredne in samoupravne stike. Le tako bo mogoče resnično samoupravno združiti delo in sredstva po načelih solidarnosti, vzajemnosti ter usklajevanja potreb in interesov v samoupravni interesni skupnosti, ker je to istočasno tudi oblika solidarnosti v zadovoljevanju skupnih družbenih potreb.

V samoupravnih sporazumih so dogovorjene pravice, obveznosti, medsebojna razmerja in odgovornosti med nosilci proste menjave v interesni skupnosti. Prav tako se v njih urejajo odnosi glede organiziranega zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb in interesov, glede usklajevanja interesov in potreb z materialnimi možnostmi in ugotavljanjem obsega dela, glede določanja razvojne politike in družbenih dejavnosti - in to samostojno, enakopravno, demokratično; brez preglasovanja, pritiskov in posrednega poseganja države.

Samoupravne interesne skupnosti so oblika združevanja proizvodnega in drugega dela v sistem enotnega združenega dela in premagovanja protislovij, ki izvirajo iz družbene delitve dela. Temelji tega združevanja so samoupravljanje, dohodek in delitev po delu - s postavljanjem pod neposredno kontrolo delavcev tudi tistega dela dohodka, ki ga dajejo za obnavljanje družbenih dejavnosti. Na ta način moremo odpraviti odtujevanje dohodka in politike družbenih dejavnosti delavskemu razredu in delavcem zagotavljati sorazmernejšo razdelitev in razporeditev dela na posamezne dejavnosti, izboljševati poslovanje ter povečati učinkovitost dela.

Ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti in njihovo

delovanje v dejanskih družbenogospodarskih razmerjih je zelo zapletena in odgovorna družbena naloga. Ta razmerja imajo svoj vir v tozilih in v neodtujljivih pravicah delavcev, ki jih v svojih tozilih uveljavljajo. Zato so delovni ljudje, organizirani v tozilih, bistvena prvina samoupravnih interesnih skupnosti - v delu njihovih skupščin, zborov, izvršnih odborov in drugih organov pa sodelujejo po načelih delegatskega sistema. Pri zadovoljevanju nekaterih potreb se nosilci, delovni ljudje, združujejo in organizirajo v krajevni skupnosti. Z notranjo organiziranostjo in izoblikovanjem razmerij v samoupravnih interesnih skupnostih se je treba izogniti nevarnostim, da bi ohranjali stara razmerja.

Z enega sestankov v TOZD PGM

Razvrstitev družbenih dejavnosti in izhodišča delovanja samoupravnih interesnih skupnosti

Družbene dejavnosti, gledano s stališča razmerij v zadovoljevanju posebnih potreb in družbenogospodarskega razvoja, lahko razvrstimo v tri temeljne skupine:

1. Skupina vodilnih dejavnosti

V njo spadajo znanstveno-raziskovalno in razvojno delo ter izobraževanje in strokovno usposabljanje, ki gibljejo družbenogospodarski razvoj.

2. Skupina spremljevalnih dejavnosti

Vanjo štejejo dejavnosti, ki so posledica družbenogospodarskega razvoja, in sicer prosvetno-kulturno in umetniško-zabavno delo, zdravstveno in socialno varstvo, družbena skrb za otroke in mladino, telesna in tehnična kultura itd.

3. Skupina splošnih dejavnosti

Te zagotavljajo skladen, neoviran in varen družbenogospodarski razvoj in so: splošna ljudska obramba, dejavnosti jugoslovanske ljudske armade, predstavniških in državnih organov ter družbenopolitičnih organizacij.

Ker so zadnje med seboj povezane in odvisne, postaja družbenogospodarski pomen družbenih dejavnosti za doseganje smotnega gospodarskega in družbenega razvoja čedalje bolj pomemben nematerialen proizvodni dejavnik, ki v okvirih možnosti znanstvene, tehnične in tehnološke revolucije izdatno vpliva na gospodarski in družbeni razvoj.

Zadovoljevanje skupnih potreb ima poleg vpliva na povečanje družbenega standarda močan vpliv tudi na stopnjo gospodarske rasti in na spreminjanje sestave zaposlenih kakor tudi na ublažitev družbenega razlikovanja.

V skupne potrebe so zajeta področja dejavnosti, kot so: otroško varstvo, izobraževalne dejavnosti, kultura, raziskovalna dejavnost, zaposlovanje, zdravstvo, socialno skrbstvo, telesna kultura ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki so samoupravno organizirane v temeljnih, regionalnih in republiških samoupravnih interesnih skupnostih.

Sedaj, ko je v teku javna razprava o programih dela interesnih skupnosti za 1975. leto, je potrebno, da vse samoupravne interesne skupnosti najprej poročajo o tem, kako uresničujejo doslej sprejete programe in s tem tudi sprejeto razvojno politiko. Zaradi tega je nujno, da interesne skupnosti prikažejo svoj položaj, usmerjenost, dosežke pa tudi neuresničene naloge in na tem gradijo delovne programe za vnaprej. Nedvomno bosta vsaka samoupravna interesna skupnost in vsak njen program morala temeljiti na taki politiki družbenega razvoja do leta 1980, kot je zapisano v sklepih in stališčih 10. kongresa ZKJ in 7. kongresa ZKS, če ne drugače, pa vsaj s poudarkom na prednostnih nalogah in ustreznem financiranju. Zlasti pa bo treba odražati uresničevanje stališč predsedstva CK ZKJ.

Vsa ta področja predstavljajo tisti del družbenih dejavnosti, ki se obravnavajo enakopravno z zbori občinske skupščine, kadar gre za važnejša vprašanja, kot so: programi, finančni načrti, zaključni računi in druge za občinsko skupnost pomembne zadeve in naloge.

Organi samoupravnih interesnih skupnosti in njihove naloge

Z namenom, da se zagotovi organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov, se samoupravne interesne skupnosti organizirajo tako, da izvolijo svoje organe po delegatskem načelu.

Najvišji organ upravljanja skupnosti je skupščina, ki je sestavljena iz dveh zborov. Ta sta:

- zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti ter drugih organizacij in skupnosti;
- zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati iz organizacij združenega dela ter organizacij in društev, ki delujejo na področju interesne skupnosti.

Skupščina skupnosti razpravlja in odloča na skupnem zasedanju obeh zborov. Odločitve so sprejete, če je v vsakem zboru posebej zanje glasovala večina prisotnih delegatov. Za svoje delo je odgovorna članom skupnosti.

Skupščina praviloma izvoli:

- predsednika in namestnika predsednika skupščine,
- predsednika in namestnika predsednika vsakega zbora,
- izvršni odbor,
- delegate za skupščino na višji ravni oziroma za zvezo skupnosti.

Z novoletne obdaritve otrok naših smrtno ponesrečenih delavcev

- tajnika strokovne službe.

Izvršilne zadeve skupščine skupnosti opravlja izvršni odbor, ki ga praviloma sestavljajo delegati obeh zborov. Za svoje delo je odgovoren skupščini skupnosti. Njegove naloge so:

- izvajanje politike iz sklepov skupščine,
- izvajanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, programov in drugih splošnih aktov skupščine skupnosti,
- usmerjanje dela strokovne službe,
- pripravljane predlogov splošnih aktov in sklepov ter opravljanje drugih nalog iz pristojnosti skupnosti, kadar ni določena pristojnost skupščine.

Za opravljanje določenih posebnih nalog lahko skupščina ustanovi občasne ali stalne komisije in odbore.

Strokovne, finančne in administrativne naloge opravlja strokovna služba skupnosti, njene poglavitne naloge pa so:

- pripravljane analiz, informacij in drugega gradiva, ki je pomembno za člane in organe skupnosti;
- pripravljane osnutkov splošnih aktov, meril za delitev sredstev ipd.;
- opravljanje strokovnih del (finančno-administrativnih, tehničnih in drugih tovrstnih poslov za potrebe skupnosti).

Strokovno službo vodi tajnik, ki je za svoje delo neposredno odgovoren izvršnemu odboru skupnosti.

Nadzor nad delom organov upravljanja in delom strokovne službe opravlja odbor samoupravne kontrole skupnosti, ki ga izvolijo delegacije uporabnikov in izvajalcev. Odbor ima predsednika, njegove naloge pa se določijo s statutom.

Skupnost je pravna oseba. S statutom skupnosti se uredijo bistvena vprašanja za delovanje skupnosti, na primer organizacija skupnosti, delovno področje, pooblastila in odgovornosti skupščine in njenih organov, volitve organov

skupnosti, način odločanja in upravljanja, nadzor nad poslovanjem, ter vse drugo, kar je pomembno za delo skupnosti.

Novoletna obdaritev otrok smrtno ponesrečenih članov kolektiva

Tudi letos je naš kolektiv ob novem letu obdaril otroke, mlajše od petnajstih let, katerih starši so bili naši delavci in so se smrtno ponesrečili pri delu. Enaintrideset takih otrok imamo in vsi so dobili darila v vrednosti okrog 130 starih tisočakov.

Na tej svečanosti so med drugimi bili prisotni generalni direktor Mirko Bizjak, direktor splošnega sektorja Kristian Hrastel, direktor kadrovsko-socialnega sektorja Teodor Jelen, direktor TOZD zunanji obrat Ivo Rahten, predsednik sindikata REK Ivo Kadliček in predsednik blagajne vzajemne pomoči Bruno Trebičnik.

Vsem obdarjencem je v imenu našega kolektiva spregovoril predsednik osnovnih organizacij sindikata TOZD RLV Vinko Gostenčnik, ki je med drugim dejal:

"Novo leto je čas, ko bolj kot kdajkoli pogledamo v našo preteklost in skušamo priklicati v spomin vse tisto, kar smo v njej doživeli. Seveda pa mislimo tudi na prihod-

nost. Naloga nas starejših je, da v vas, naši najmlajši,

ki ste upanje za našo bodočnost, gojimo in ohranjamo zavednost ter zaupanje v življenje; da vam ga po naših močeh skušamo olepšati ..."

V imenu vseh obdarjencev se je za tople besede in darila zahvalila Majda Jelen, dijakinja 1. letnika srednje ekonomske šole v Celju. Ganjeni smo jo poslušali, ko je govorila: "Najlepše se zahvaljujem kolektivu in sindikatu rudnika za vse, kar sta mi nudila od usodnega trenutka v letu 1967 pa do danes. Takrat sem bila stara sedem let in zame sta skrbeli očka in mamica. Vendar, nesreča nikoli ne počiva, kruta usoda je iztrgala domu in meni očka, mamici pa moža. Tako se je zgodilo nam vsem otrokom, ki smo danes tukaj zbrani. Hudo se je spominjati na trenutke, ko se poslavljamo od najdražjih. Vem le to, da bi bilo lepo, če bi se danes lahko zaklicala oče - in bi se mi oglasil. Njega ni, ostaja pa spomin, kako rad me je imel."

Vsi skupaj smo srečni, da se spomni na nas še kdo drug - da se spomni na naš delavci Rudarsko-elektroenergetskega kombinata in posebej rudnika, ki nam je dajal kruh, predno so se naši očetje ponesrečili, sedaj pa skrbi drugače za nas. Vse, kar smo dobili, nam bo prišlo prav, in zavedamo se človekoljubja rudniškega kolektiva, ki naj ostane še naprej.

Na Velenje, ki je rudarsko mesto, sem ponosna, saj se zavedam, kako težak in časten je rudarski stan. Živim le za svojo mamo, našo lepo domovino in bodočnost. Del tega življenja pa je hrepenenje za tistim, kar najbolj pogrešam - to je oče."

Nato je Majda, ki dobiva štipendijo za šolanje na ekonomski šoli, obljubila, da se bo pridno učila in se po končani šoli zaposlila v našem kolektivu. Potlej pa se je še enkrat zahvalila za pogostitev vseh otrok in njihovih mamic in zaželela prisotnim in vsem v našem kolektivu srečno in uspešno novo leto. (Lojz Ojsteršek)

V letu 1974 preminuli člani kolektiva

Franc ZAPONŠEK, tragično preminil 12. januarja. Rojen 27. julija 1939 v Završah nad Mislinjo. Oče dveh otrok: leta 1965 rojenega Tomislava in leta 1966 rojenega Srečka.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 22. februarja 1962. Zaposlil se je kot vozač v jami vzhod, kjer je delal vse do smrti. Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1965 za kvalificiranega kopača.

Pavla ARAUS, umrla 23. marca zaradi posledic prometne nesreče na poti v službo. Rojena 25. decembra 1932 v Topolšici. Mati petih otrok: leta 1958 rojenega Branka, leta 1965 rojene Danice, leta 1966 rojenega Ludvika, leta 1968 rojene Zlate in leta 1972 rojene Sonje.

Pri rudniku je neprekinjeno delala od 1. marca 1961. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v obratu EFE, kjer je delala vse do januarja 1973, ko je zaradi prometne nesreče obležala in po nekaj več kot letu dni trpljenja umrla.

Ferdo KUMER, umrl 4. aprila zaradi nezgode pri delu. Rojen 25. julija 1936 v Topolšici. Oče treh otrok: leta 1964 rojene Ide, leta 1967 rojene Jožice in leta 1973 rojene Silve.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 24. februarja 1959. Zaposlil se je kot polkvalificiran zidar v bivšem gradbenem obratu, od koder je bil v letu 1961 premeščen v jamo vzhod, kjer je delal vse do smrti. V letu 1970 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Mirko TAJNIK, tragično preminil 4. maja. Rojen 20. januarja 1953 v Ravnah pri Šoštanju. Oče dveh otrok: leta 1962 rojene Metke in leta 1966 rojene Martine.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 8. januarja 1959. Zaposlil se je kot vozač v jami vzhod, kjer je delal vse do smrti. Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Franc STROJANŠEK, umrl 5. maja po dolgotrajni bolezni. Rojen 5. marca 1938 v Letušu. Oče enega otroka: leta 1973 rojenega Marjana.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 20. septembra 1960. Zaposlil se je kot kvalificiran kovač v ESO, kjer je delal vse do smrti.

Božo MRKONJIČ, umrl 16. maja v prometni nesreči na poti v službo. Rojen 4. avgusta 1947 v Gornji Obodnici pri Tuzli. Oče dveh otrok: leta 1969 rojenega Slobodana in leta 1970 rojenega Smiljana.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 5. aprila 1971. Zaposlil se je kot vozač v jami vzhod, kjer je delal vse do tragičnega dogodka; le v letu 1972 je delal 4 mesece na čelu OMKT. Leta 1972 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1974 za kvalificiranega kopača.

Anton CAVNIK, umrl 18. maja zaradi nezgode pri delu. Rojen 5. septembra 1930 v Ravnah pri Šoštanju. Oče dveh otrok: leta 1961 rojenega Mirana in leta 1968 rojene Brigitte.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 20. julija 1953. Zaposlil se je kot polkvalificiran kopač v jami vzhod in leta 1957 opravil izpit za kvalificiranega kopača. Z vzhoda je bil leta 1968 premeščen na zahod, od tod pa leta 1970 ponovno na vzhod, leta 1973 pa v steber 8.

Bil je nagrajen za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Anton BRCAR, umrl 12. junija zaradi pljučnice. Rojen 19. januarja 1949 v Homu pri Trebnjem. Oče enega otroka: leta 1972 rojenega Bojana.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 4. decembra 1972. Zaposlil se je kot kvalificiran kopač v jami vzhod, kjer je delal, dokler ni zbolel za pljučnico.

Milan ANDREJC, umrl 3. julija zaradi posledic prometne nesreče. Rojen 15. septembra 1947 v Zg. Podgorju pri Slovenjem Gradcu. Oče enega otroka: leta 1972 rojene Metke.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 29. aprila 1971. Zaposlil se je kot nekvalificiran delavec v ESO, kjer je delal vse do nezgode. V letu 1972 je obiskoval tečaj za voznika viličarja in industrijskega traktorja.

Vladimir CIZEJ, umrl 17. julija zaradi srčnega infarkta. Rojen 23. julija 1926 v Migojnicah. Oče dveh otrok: leta 1954 rojenega Vladimirja in leta 1961 rojene Lilijane.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 11. maja 1964. Zaposlil se je kot polkvalificiran kopač v jami zahod, kjer je delal vse do tragične bolezni.

Peter VOLAVC, umrl 17. avgusta zaradi prometne nesreče. Rojen 3. februarja 1927 v Velki. Oče treh otrok: leta 1951 rojenega Marjana, leta 1957 rojene Marinke in leta 1958 rojenega Bojana.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 13. oktobra 1947. Zaposlil se je kot kvalificiran kopač v jami zahod, od koder je bil marca 1974 premeščen v steber 8.

Bil je nagrajen za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Konrad KOZOVINC, tragično preminil 14. septembra. Rojen 18. septembra 1947 v Zvodnjem pri Žalcu. Oče enega otroka: leta 1973 rojene Mojce.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 25. decembra 1971. Zaposlil se je kot polkvalificiran kopač v jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v steber 8.

Martin RAMŠAK, umrl 25. septembra po dolgotrajni bolezni. Rojen 2. oktobra 1924 v Strmcu pri Dobrni. Oče dveh otrok: leta 1949 rojene Ivanke in leta 1961 rojenega Janeza.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 6. maja 1948. Zaposlil se je kot nekvalificiran delavec v zunanjem obratu, kjer je delal vse do smrti.

Bil je nagrajen za vestno in vztrajno delo pri rudniku.

Jože HLASTEC, umrl 17. oktobra v nezgodi pri delu. Rojen 14. februarja 1947 na Loški gori nad Zrečami.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 25. februarja 1963. Zaposlil se je kot kvalificiran delavec v klasični, kjer je delal vse do tragičnega dogodka.

Franc ZIDARN, umrl 25. oktobra zaradi prometne nesreče. Rojen 23. novembra 1935 v Podkrajju pri Velenju. Oče štirih otrok: leta 1957 rojenega Franca, leta 1959 rojenega Milana, leta 1960 rojenega Rada in leta 1962 rojene Kristine.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 9. oktobra 1961. Zaposlil se je kot vozač v jami zahod, vendar so ga kmalu premestili v jamo vzhod, kjer je delal vse do smrti; le v letu 1969 je bil za tri mesece premeščen v jamo zahod.

Karel ROGOVNIK, umrl 9. novembra po kratkotrajni bolezni. Rojen 6. decembra 1926 v Cirkovcah pri Velenju. Oče treh otrok: leta 1953 rojenega Cvetka, leta 1956 rojene Marije in leta 1959 rojene Dragice.

Pri rudniku je neprekinjeno delal od 8. avgusta

1955. Zaposlil se je kot vozač v jami vzhod, kjer je delal vse do smrti. Leta 1956 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1961 za kvalificiranega kopača.

RoM

Z zadnje seje delavskega sveta TOZD RLV

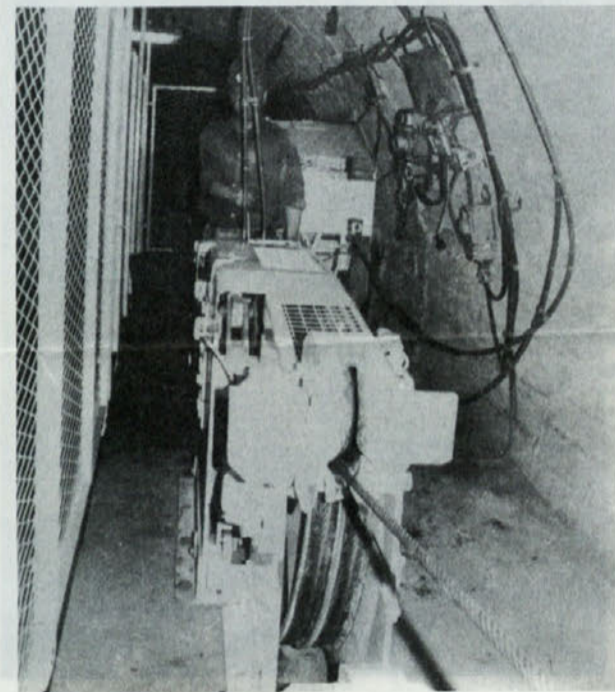
7. januarja je bila ob 12.45 seja delavskega sveta TOZD RLV, na kateri je bilo prisotnih 37 članov sveta in drugih delavcev.

Dnevni red je bil sledeč:

- pregled sklepov prejšnje seje,
- pregled rezultatov dela v decembru,
- predlog plana za januar in
- razno.

Pod prvo točko je direktor Slavko Janežič podal kratko obrazložitev o realizaciji sklepov prejšnje seje; ti so že uresničeni.

Zdravko Oblak, pomočnik direktorja, je v naslednji točki dnevnega reda prebral poročilo o rezul-

ZGORAJ IN ZGORAJ DESNO - Še ena tehnična pridobitev v našem rudniku: na novo urejena viseča tračna proga za transport ljudi in materiala po delu severnega vpadnika, ki povezuje jašek jame Škale z jaškom Preloge (pogonski stroj ter del proge z gondolo za prevoz ljudi)

tatih dela v mesecu decembru in nanizal podatke o proizvodnji v celem letu 1974.

Podatki, ki jih je povedal ing. Oblak, so bili objavljeni v 1. letošnji številki Informatorja, ki je izšla istega dne, kot je bila ta seja. Ker pa se ti podatki nanašajo na proizvodnjo, doseženo glede na osnovni, letni delovni načrt, ne pa tudi na mesečne operativne plane, jih dopolnjujemo z naslednjo informacijo, ki jo je na tej seji povedal direktor Janežič:

"Po posameznih področjih jame (zaradi vdora vode in posledic) v letu 1974 nismo odkopavali tako, kot je bilo predvideno z osnovnim, letnim delovnim načrtom, in operativni mesečni delovni načrti so bistveno odstopali od osnovnega.

Zato pogledajmo doseganja delovnega načrta v preteklem letu po posameznih področjih še z ozirom na operativne delovne načrte:

VZHOD - po načrtu 1 715 975 ton, doseženo 1 818 160 ton ali 106 odstotkov;

ZAHOD - po načrtu 166 100 ton, doseženo 172 880 ton ali 104 odstotki;

STEBER 8 - po načrtu 283 000 ton, doseženo

256 530 ton ali 91 odstotkov;

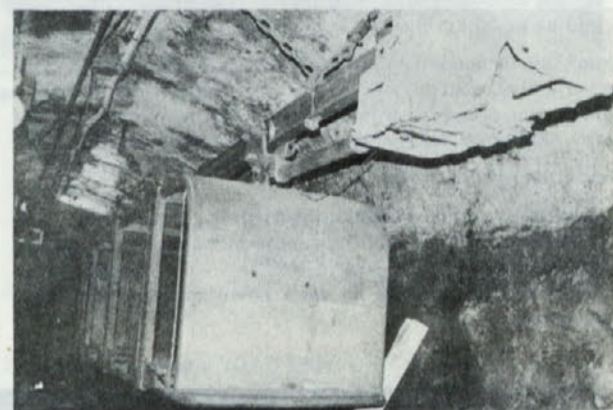
ŠKALE - po načrtu 66 700 ton, doseženo 40 970 ton ali 61 odstotkov;

PRIPRAVE - po načrtu 64 000 ton, doseženo 58 760 ton ali 92 odstotkov;

RPP - po načrtu 86 400 ton, doseženo 83 000 ton ali 96 odstotkov;

SKUPNO - po načrtu 3 900 000 ton, doseženo 3 900 800 ton ali 100,02 odstotka."

Po razpravi o rezultatih lanskoletnega dela je delavski svet izglasoval točko za mesec december

v vrednosti 1,26.

Pod 3. točko dnevnega reda so obravnavali predlog delovnega načrta za mesec januar, ki je bil soglasno potrjen. Plan med drugim že objavljenim predvideva poprečno dnevno proizvodnjo 15 340 ton premoga.

Na koncu te razprave so govorili o uspešnem delu v lanskem decembru in dejali, da je bilo delo v decembru zgled, kako se da delati in da si je za tako delovno zavest in polet treba prizadevati

tudi v bodoče. Še posebno je to pomembno - so dejali - zato, ker bo v tem letu manj delovnih dni, po drugi strani pa jih sili tudi primanjkovalje delavcev k povečanju delovnih učinkov. Opozorili so tudi na velik "razhod" (število odsotnih od dela), ki ga bo nujno treba zmanjšati.

Ob točki RAZNO so se člani sveta najprej seznanili z ugotovitvijo, da se je malica v zadnjem času kakovostno poslabšala, da pa je že vse storjeno za njeno izboljšanje kot tudi večjo izbiro.

Zatem je direktor Janežič povedal:

"Vsi veste, da se je pred novim letom po dolgem času spet oglašila razglasna postaja. Čeprav je precej hreščala, je prav gotovo pripomogla k boljšemu obveščanju delavcev o proizvodnji in s tem odigrala svojo vlogo v našem 'boju' za doseganje plana. Ker med rudarji prevladuje interes, da bi delovala še naprej, se bo v kratkem zopet začela oglašati - redno vsak petek. Sicer pa že nabavljamo novo in boljše postajo, ki bo začela delovati najverjetneje konec februarja. Takrat bo program obširnejši in tudi kvalitetnejši, do tedaj pa prosimo za razumevanje!"

Nato je delavski svet sprejel sklep, da bo odslej organizirana častna straža pri mrtvaškem odru tudi ob smrti rudarja - upokojenca. Z društvom upokojencev je baje že dogovorjeno, da bodo stražo držali uniformirani upokojenci - in to ob enakih pogojih kot velja za primer smrti aktivnega rudarja.

Na koncu seje je bilo podano še kratko poročilo o delovanju delavske kontrole v zadnjem času ter navedenih nekaj konkretnih primerov, ki jih je reševala.

S. Saje

PORTRET UPOKOJENCA

Oto Blatnik

V navadi je, da predstavimo vse člane našega

kolektiva, ki so odšli v pokoj in so delali med nami veliko let zapored. Tokrat bomo enega naših upokojenih delavcev predstavili še posebej. In sicer Ota Blatnika, ki je delal na rudniku vse od leta 1937.

Ko smo ga obiskali na domu, nam je pripovedoval: "V tistih časih je moral vsak, ko je končal osnovno pa meščansko šolo v Šoštanju in se hotel nato vpisati v triletno rudarsko šolo v Celju, na štiri-letno delo v jamo. Nihče ni vprašal, ali to zmoreš ali ne; takšna je bila obveznost, če si hotel postati rudarski tehnik."

In tako je Oto moral najprej v jamo. Potem pa, ko je komaj začel svojo pot naprej, je njegove načrte prekrizala 2. svetovna vojna. Odšel je v partizane, kjer je bil borec XIV. divizije. Nešteti boji so mu ostali v spominu in prenekatera gozdna pot ter domačija so mu znani. Še posebno se spominja Graške gore, kjer smo ga tudi letos lahko našli med tradicionalnim pionirskim srečanjem.

Ko je vojna minila, je Oto začel ponovno delati na rudniku. Delal je najprej v jami, kasneje pa pri zunanjem obratu. Med delom se je tudi izšolal za nadzornika.

Leta 1957 pa ga je v sedemintridesetem letu starosti doletela huda nesreča. Zbolel je za paralizno in v celjski bolnici, kjer je ležal nepremičen

sta tu še njegova sinova Franci in Oto, ki sta se vedno pridno učila in sta tudi dobra športnika. Sedaj sta oba študenta na fakulteti v Ljubljani.

Ota smo še vprašali, kako bo sedaj, ko je v pokoj. Odgovoril je, da ne bo kaj dosti drugače kot doslej. Če mu bo zdravje dovoljevalo, mu nemirna žilica verjetno ne bo dala miru, da se ne bi vključil v kakšno delo. Rad bi le to, da bi bilo zdravje v družini in da bi sinova dokončala študij.

Ob koncu je Oto zaželel celotnemu kolektivu še mnogo delovnih uspehov. Rekel je:

"Želim, da bi mladi v njem nadaljevali naše delo in da bi vse težave, ki jih v tako velikem kolektivu, kot je sedaj REK, prav gotovo ne manjka, premagovali z vestnostjo, voljo in vztrajnostjo. Te je še posebno važno v tem času, ko so zahteve po premoži in električni energiji doma ter po svetu tako velike."

Ker smo ga obiskali ob novem letu, nam je za novo, pa tudi za vsa prihodnja leta, zaželel še rudarski "SREČNO!"

Tudi mi želimo, njemu in njegovi družini, vso srečo ter se mu zahvaljujemo, da nam je bil prijazen sobesednik.

Razgovor pripravil:
L. Ojsteršek

cu tečaja, pa sledi še praksa, in sklenili so, da prav v tem praktičnem delu obišejo naše mesto, si ogledajo v njem dve največji delovni organizaciji - REK in GORENJE, ter se srečajo z njunima političnima aktivoma.

V petek zjutraj so bili najprej gostje občinskega sindikalnega sveta, potem pa so jih sprejeli v Gorenju, kjer so si ogledali proizvodne prostore in se zadržali v pogovoru s političnim aktivom.

Popoldan je slušatelj sprejel naš politični aktiv. Na srečanju so bili med drugimi prisotni: sekretar občinskega sindikalnega sveta Janez Pukl, sekretar samoupravnih organov REK Tone Šeliga, Rudi Kortnik, Valter Končan in Milan Vrabič.

Najprej jih je Tone Šeliga seznanil z organizirano našega združenega dela in opisal glavne dejavnosti naših tozdov. V nadaljnjem razgovoru je Rudi Kortnik odgovoril na vprašanje o velikosti TOZD RLV in orisal specifičnosti, ki so vodile k ustanavljanju take TOZD, nakazal pa je tudi možnosti bližnje reorganizacije. Nato so se gostje zanimali za starostno strukturo delavcev, probleme glede uvajanja novih delavcev v delo in našo okolico ter postavili vprašanja o organiziranosti mladih in delovanju sindikalne organizacije. Sledili so odgovori na vprašanja o učinkovitosti naših samoupravnih delovnih skupin ter o vzrokih prekinitve dela predlani in reagiranju družbenopolitičnih organizacij nanjo.

Na koncu so se pogovarjali še o delovnih učinkih nasploh. Po plodnem razgovoru so se domenili, da naslednji dan obišejo TOZD RLV in jamo ter TOZD TEŠ.

Naslednji dan dopoldne, v soboto, so se zbrali na novem jašku in si z zanimanjem ogledali del jame. Vsi so bili enotnega mnenja, da je rudarjevo delo res težko in odgovorno. Prav tako jih je zanimalo delovanje termoelektrarne v Šoštanju, ki se jim je vtisnila v spomin s svojimi močnimi objekti.

S. Saje

Novoletna čestitka našim rudarjem iz Sovjetske zveze

Dragi tovariši!

V imenu kolektiva, z redom Lenina, rudnika Krasnolimanskaja vas od srca pozdravljamo, rudarji velenjskega rudnika, in vam za novo, 1975. leto želimo krepkega zdravja, osebne sreče in velikih proizvodnih uspehov!

Direktor rudnika Krasnolimanskaja	Sekretar partijskega komiteja
V. Veršagin, l.r.	E. Baranovič, l.r.

Predsednik
Rudniškega sindikata
V. Kolesnikov

(Prevod originala spodaj J.Ž.!)

ДОРОГИЕ ДРУЗЬЯ!
От имени коллектива ордена Ленина шахты "Краснолиманская" сердечно поздравляем горняков шахты "Веленье" с Новым, 1975 годом!
Желаем Вам крепкого здоровья, счастья в личной жизни и больших успехов в производственной деятельности.
ДИРЕКТОР ШАХТЫ "КРАСНОЛИМАНСКАЯ" В. ВЕРШАГИН
СЕКРЕТАРЬ ПАРТКОМА ШАХТЫ "ВЕЛЕНЬЕ" Е. БАРАНОВИЧ
ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ШАХТНОГО КОМИТЕТА ПРОСВЕЩЕНИЯ В. КОЛЕСНИКОВ
Удостоверение М. 2 и 4 с 17 и 8. 83-25-29-74. Москва. 1974
5.485. Т. 30000. Дек. 1989. 11. 4 к. 331481. 4800 1
Перепечатка по почте в старом виде не платится

Člani delavskega sveta TOZD RLV med sejo 7. januarja

in v hudih bolečinah dva meseca, je spoznal, kako zahrbtna je ta bolezen. Zdravljenje je nadaljeval v zdravilišču Laško in njemu in zdravnikom je uspelo, da se je dvignil iz postelje; brez trdne volje in palic pa ni šlo.

Po vrnitvi iz zdravilišča so ga hoteli upokojiti kot stooctotnega invalida. Vendar, njegova želja je bila, da bi mu na rudniku dodelili vsaj štiriurno delo, ki bi ga lahko opravljal sede. Željo so mu izpolnili in ga sprejeli na delo v jamomerstvo, kjer je delal kar 15 let in letos ob upokojitvi dopolnil 41 let delovne dobe.

Povedati pa moramo, da Oto ni bil samo vesten delavec v službi; njegova volja je bila močnejša od bolezni in zato se je aktivno vključeval tudi v življenje in delo zunaj rudnika. Že več kot 20 let je član Lovske družine Velenje. Še vedno se udeležuje skupnih lovov in v zadnjih pogonih je bil dokaj uspešen. Poleg lovstva se ukvarja tudi s čebelarstvom in skrbi kar za dva čebelnjaka. Že peto leto je predsednik Čebelarke družine Velenje, ki šteje 40 čebelarjev. Pred leti pa je bil tudi predsednik Strelske družine Rudar.

Sprašujete, kako vse to Oto zmore in od kje jemlje takšno voljo? Pravi, da gre velika zahvala njegovi ženi Manici, ki mu je bila v oporo in pomoč, da je lažje prebrodil vse težave. Seveda pa

Obiskali so nas slušatelji političnega tečaja z Jasnice pri Kočevju

V petek in soboto, 17. in 18. januarja, so obiskali Velenje slušatelji 4. političnega tečaja na Jasnici - skupina osemindvajsetih delavcev, neposrednih proizvajalcev, zaposlenih v delovnih organizacijah širom po Sloveniji. Od naših je med njimi Srečko Zamuda, ki je tudi predsednik njihovega šolskega sveta.

Na teh tečajih, dvomesečnih, ki jih organizira republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, se pretežno mladi družbenopolitični delavci iz proizvodnje izobražujejo za bodoče delovanje v mladinskih in sindikalnih organizacijah.

Tečajniki, ki so nas obiskali, imajo za seboj že skoraj vsa teoretična predavanja. Sedaj, ob kon-

ZA ŠALO IN ZARES

Tone Šeliga

KROKIJI O GRENKEM ZNOJU

Odhod v jamo Škale

Po preboju proge je posadka PK odšla iz "Škalskega repa" na "okrevanje" v jamo Škale, kot so se šalili rudarji. Tu je bilo delo manj naporno. Zrak je bil svež in je naravnost silil k delu. Le s težavo bi našel luknjo, kjer bi bilo toplo brez dela. Nikogar ni bilo opaziti, ki bi s šopom čutar pozval ob lokih in se plazil po vseh štirih, da bi iz vodovodne cevi prestregel hladno vodo, da se odžaja. Transporterji so odnašali velike kose ksilita, ki so se često zagostili v drobilcu dvoverižca. Ropot transporterjev je bil rezek in neuglajen. Izkušeno uho je hipoma ujelo razliko v ropotu.

Na čelu so si fantje belili glave z vrtnjem podkopa. Paziti je bilo treba na to, da ne bi veliki kosi premoga pri odstrelitvi podrli že postavljenih podbojev. Vodja podkopa je poučeval novince, kako mora vrtati, da mu svedra ne bo zagrabilo v prelomnicah. Franc, ki je pravkar končal rudarsko poklicno šolo in želel z vrtnjem pokazati, kaj se je naučil, je kremžil obraz in zardeval ob neuspehu, ko se sveder ni in ni hotel prav zavrteti. Že pri prvi vrtni mu je iztrgalo iz rok vrtni strojček in mu ovilo kabel okrog roke, da se je komaj rešil. Podoben je bil kužku, ki v krogu lovi svoj rep.

Premogovni sloj so sestavljale plasti ksilita, zlepljene med seboj z nekakšno črno jalovino. V razstreljenih kosih premoga so se jasno odražala ogromna debla dreves, ki jih je deroča voda ob prelomih zemeljske skorje nanese v šaleško kotanjo.

Karel se je ustavil ob večjem kosu premoga in ga začel natančneje proučevati. Sam pri sebi je ugotavljal, kakšne vrste drevo je bilo to, preden ga je zasula zemeljska plast. V premo-gu so bili jasno vidni odtisi listov, zato mu je Ferdo svetoval, naj pogleda še malo okrog, da morda najde še kakšno gnezdo s ptičjimi jajci, na osnovi katerih se bo lažje dokopal do pravega odgovora.

Karel pa se ni zmenil za Ferdovo zbadanje. Še niže se je sklonil - kot da bi želel prešteti letnice rasti drevesa. S svojim opazovanjem kosa premoga je pritegnil še ostale. Pristopil je tudi Stane in ga vprašal, če je morda našel kakšne ostanke svojih prednikov, da se je tako zatopil v proučevanje zoglenega debla. Karel je dvignil pogled in odgovoril, da proučuje, če sta se Adam in Eva sprehajala tudi pod tem drevesom ali vsaj sušila perilo na njem, ker potlej bi morali biti vidni sledovi vrvi na veji.

"Če bi bilo tako, bi ti začel lizati ta kos premoga," je pristavil svoje jezikalo Franc, "še posebno, ker so najbrž v njem ostanke lesnega črva."

"Ne, o nečem drugem razmišljam," je začel razpredati svoje misli Karel. "Čudno se mi zdi, da med tem premogom ni drugih primesi; blata, peska ali kamenja. Kako se je moglo nagrmaditi toliko lesa ne da bi se mu primešal drug material. Izgleda tako," je še dalje razmišljal, "kot bi najpreje plaval v velikem jezeru, kjer bi se posedel na dno težji material, potem pa bi les zalilo blato. Vse skupaj izgleda kot dobro pripravljena naravna konzerva. Zanima me tudi, kdaj so ljudje sploh začeli uporabljati premog."

Transporter je nenadoma obstal. Čeprav so fantje, ki so delali v stropu, z naglavnimi svetilkami dajali znake za "naprej", se transporter ni premaknil. Smerni transporter je ropotal vedno glasneje. Karel je dvignil priljubljeni kos premoga in odšel proti stroju. Za čudo ni bilo tam niti stikalista, pa tudi dolžinsko stikalo je nekam zginilo. Ves zaprepaden je stopil v kanal in skušal ugotoviti, kdo je ukradel strojevodjo skupaj s stikalom. Ko je opazil, da je stikalo odtrgano od kabla, iz katerega so molele oguljene žice, je onemel od strahu. Previdno je dvignil kabel in z zvočnim stikalom klical dežurnega električarja. Takoj nato je odhitel ob smernem transporterju. Med zračil-

Z obiska tečajnikov z Jasnice v naši jami - Pa smot spet na svetlem in za izkušnjo, ki se ne da pozabiti, bogatejši!

nimi vrati mu je pot zastavil stikalist in mu pokazal odtrgano stikalo. Nekam začudeno sta se spogledala in začela burni dvogovor. Vsak je hotel prvi izraziti svoje "prepričljivo" mnenje. Na križišču sta se vrnila molče, zato pa sta bila tam glasneje "pozdravljena".

Stikalist je pojasnjeval, da je čistil prostor na križišču, medtem pa mu je moral kos lesa ali premoga potisniti stikalo v smerni transporter in ga odtrgati. Da se je transporter ustavil, je baje opazil, šele ko je stikalo že odpotovalo po transporterju.

"Vrag se te usmili, samo škodo povzročal!" ga je okaral Karel. "Najbolje bi bilo, da ti stikalo obesimo okrog vratu."

Stikalist se je izgovarjal tako prepričljivo, da bi kmalu sam sebi verjel, da stikala sploh ni odtrgalo.

Ko je prispel nadzornik, je hitel Karel pripovedovati, da stojijo zato, ker električar popravlja stikalo, ki da se pogostoma zaskoči - nič pa ni omenil, da mora pred tem pasti v smerni transporter ... (Se nadaljuje)

Mini kronika 1974 o skupnih službah

MINI REMONT

Enkrat - dvakrat, očitali so mi, sem udaril mimo: prvič, pravico avtorju kratil, drugič, Aope celotni razjezil!

Pripisal Aope "slavo" sem, baje, ki hudo ga boli, in piscu da popravljal pike sem na i.

Pravico do obveze zato si zdaj lastim, se šali ne odrečem, resnice ne tajim.

In sicer, da odnosov v Aope zasebnosti nikakor ne kaze, da v AOP so delavci brezhubni, in prej kot kritika, pohvala vsem jim gre!

Tehnični urednik

Človek se bi smejal ...

Na odkopu sta delala oče in sin. Postavljala sta stojko in oče je učil sina: "Vidiš, takole se odmeri višina, takole zašora in takole postavi in zakala."

Ko sta stojko postavljala, je sin z ramo rinil stojko, oče pa stojko zabijal. Ko je to delal, mu naenkrat spodleti in udari sina po glavi. Ko je prišel sin k zavesti, je dejal očetu: "Ata, jelte, da me niste zares?"

Kakor danes tako so tudi včasih radi jemali naši sodelavci, ki so bili doma s kmetov, "bolniško", in to običajno, kadar je bilo doma na posestvu dovolj dela. Toda, rudnik je imel kontrolorje, da so bolnike občasno obiskovali in ugotavljali, če so res bolni in ali se zdravijo po zdravnikovih navodilih. No, ti bi imeli kaj povedati! Zgodilo se je tudi tole. Ko je "bolnik", ki je v hudi vročini kosil na travniku, zagledal kontrolorja, jo je na vrat na nos udril domov in se obut in oblečen vlegel v posteljo. Pa so mu revežu gledale obute noge izpod odeje. Kontrolor ga je pobaral, zakaj tako obut leži v postelji. "Bolnik" je dejal: "Saj vidite, kako švicam, pa sem se obul, da se ne bi še bolj prehladil!"

Pepček se s svojim očetom sprehaja pred porodnišnico. Na klopi sedi pred porodnišnico tudi neki moški in Pepček ga lepo pozdravi. "Kdo pa je to, da ga tako lepo pozdravljaš?" vpraša oče. "O," pravi Pepček, "to je pa tovariš od varstva narave. Vsak dan pride k nam in vpraša mamo, če je zrak čist!"

(Iz Srečno, glasila zasavskih rudarjev)

Računovodja pride k šefu in ga prosi, da bi mu zvišali plačo.

- S temi dohodki si ne morem dovoliti nobenih večjih skokov, pravi.

- Saj jih tudi ni treba, zagode šef. Končno smo vas tu nastavili kot računovodjo in ne kot kenguruja.

DELOVNA VNEMA

Pride delavec na delo in začne iskati deščico - 30 x 30. Kmalu ga opazi delovodja in mu pomaga iskati. Potem vidi direktor, kako se tava truditava, pa jima pomaga še on. Ob devetih mora direktor na sejo. Delavec in delovodja pa iščeta naprej.

Ob pol desetih pa pravi delavec:

- Zdajle je malica. Zaradi tiste deščice se vam ni treba nič razburjati. Bom pa med malico sedel kar na opeko.

(Iz Obveščevalca, glasila kolektiva tovarne električnih izdelkov Nova Gorica)

RUDAR - Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 851 100

Za organizacijo izdajanja in urejanje skrbi začasno 8-članski uredniški odbor: Alojz Lipičnik (predsednik - RLV), Franc Švener (delegat - RLV), Miha Pevnik (delegat - ESO), Pavel Mejaš (delegat - RLV), Rafael Batič (urednik), Silvo Pešak (odgovoren za tisk), Teodor Jelen (odgovorni urednik), Tone Šeliga (odgovoren za zvezo z neposrednim obveščanjem)

Stalni sodelavci uredniškega odbora: Ludvik Mali (svetovalec), Stojan Saje (novinar REK), Romana Misja (tajnik glasila), Lojz Ojsteršek (fotoreporter)

Zunanji sodelavec za fotografiranje storitve Ludvik Fuja

Naslov uredništva: Velenje, Prešernova 5 (kadrovsko-socialni sektor, soba 31 - telefon Interno 260)

Tiska TOZD TISK - Velenje, Fotova 10 • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja 1-krat mesečno in po potrebi • Naklada v višini staleža zaposlenih + 50 izvodov

Srečno!